

Otrdiena ● 2015. gada 8. septembris

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Kuras labākas? ◀ 9.

Īsziņas

Nav divu klašu

Jaunais mācību gads Vectilžas skolā sācies ar pārmaiņām – skolas durvis šogad vēra tikai 1.-6.klases skolnieki. Tilžas vidusskolas jaunā direktore Gunta Rižā "Vadugunij" telefonsarunā apstiprināja, ka šogad Vectilžā nav 7. un 8.klases. "Vectilžā mācās 25 skolēni, ieskaitot pirmsskolas vecuma bērnus," viņa pastāstīja.

Pasniegs balvu

13.septembrī Rēzeknes Augstskolā notiks konkurss "Nikodema Rancāna bolva Latgolys izcyluokajim pedagoģim". Tā mērķis ir ne tikai N. Rancāna piemiņas saglabāšana, bet arī skolotāja profesijas popularizēšana un tās prestiža paaugstināšana sabiedrībā.

Uzsāk kampaņu

Lai veicinātu bērnu un pusaudžu interesi par zobu veselību, Veselības ministrija un Slimību profilakses un kontroles centrs organizē sabiedrības informēšanas kampaņu "Man ir tīri zobi!" ar mērķi uzrunāt bērnus un jo īpaši pusaudžus un piedāvāt viņiem dažādus interesantus veidus, kā atcerēties par regulāru zobu tīrišanu. Pusaudžu vecums ir laiks, kad piena zobus nomainījuši pastāvīgie zobi un ir jāapzinās fakts, ka ar esošajiem zobiem būs jādzīvo visu mūžu. Mobilā aplikācija bez maksas lejuplādējama Google Play.

Būs lauku labumu tirdziņš

Atgādinām, ka 12.septembrī no plkst. 9.00 līdz 14.00 laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra (Brīvības ielā 61) notiks ikmēneša tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kur varēs iegādāties dažādus lauku labumus, amatniecības izstrādājumus, sezonas ogas un dārzenus no vietējiem zemniekiem, mājražotājiem un amatu meistariem. Par omulīgu gaisotni gādās Tilžas pagasta kultūras kolektīvi.

Aicina uz Dzejas dienu

11.septembrī plkst. 17.00 Balvu Centrālajā bibliotēkā notiks Dzejas diena kopā ar Viju Birkovu.

Nākamajā
Vaduguni

● Ciemojas pats Žorzs Siksna
Svētki Viļnas pagastā

● Tikpat brašas kā vīrieši
Sievietes zemessardzē

Nosvin futbola svētkus

Malacis! Balvu futbola komandas labā vienīgos vārtus guva Rihards Ščogols (foto - no labās).

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvu Sporta centra stadionā ar Latvijas čempionāta 2.ligas spēli futbolā starp Balvu un Priekuļu komandām iesākās Ģimēnu futbola diena jeb futbola svētki. Balvu Sporta centra vadītājs Edgars Kalva atzina, ka ir patikami pārsteigts gan par bērnu, gan par pieaugušo atsaucību. "Sacensībās startēja 210 dalībnieki, bet futbola spēli klātienē raudzījās gandrīz 200 skatītāji. Tas ir rekords!" viņš priečājas.

Lai arī Balvu futbolisti bija vādībā ar 1:0, spēle ar priekuliešiem noslēdzās neizšķirti. Balvu komandas treneris Jānis Zakarīts pēc spēles neslēpa, ka vēlējās izraut uzvaru: "Pietrūka veiksmes - nerealizējām pat 11 metru soda sitienu. Situācija Latvijas čempionāta 2.līgā šobrid ir interesanta, jo līdz šim Balvu futbola komanda ar pāris punktu pārsvaru atradās otrajā vietā. Atlikušas divas spēles: izbraukumā ar Lielupi Rīgā un 4.oktobri Balvos ar turnīra līderiem – valmieriešiem. Šodienas 'neizšķirts' mums sarežģī dzīvi, jo viss atkarīgs, ar kādu rezultātu noslēgsies mūsu konkurentu "Staiceles bebru" spēles. Ja viņi visās spēlēs uzvarēs, tad, iespējams, mūs nobidīs uz trešo vietu." Jautāts, vai trešā vieta mūsu futbolistiem ir garantēta, J.Zakarīts paskaidroja, ka 'nē'. "Garantija ir tad, ja abās atlikušajās spēlēs uzvarēsim," piebildā viņš. Savukārt Balvu Sporta centra vadītājs Edgars Kalva atklāja, ka mūsu futbolistiem izvirzītais mērķis ierindoties pirmajā trijniekā joprojām ir spēkā: "Mums obligāti jāpaliek pirmajā trijniekā gan

Latvijas čempionāta 2.līgā Vidzemes reģionā, gan Ziemeļaustrumu reģionā. Pēdējos trīs gadus mēs esam bijuši pirmajā četriniekā ne tikai šajos reģionos, bet arī Latvijā. Mērķis nekad nav bijis zemāks."

E.Kalva Ģimēnu futbola dienas aktivitātes vērtē kā fantastiskas: "Iepriecināja vecāku lielā atsaucība. Paldies viņiem, kā arī bērniem. Tāpat esmu lepns par sacensību kulmināciju, kad laukumā tikās mammai ar meitām un tēvi ar dēliem. Mammas uzvarēja ar rezultātu 3:0, bet tēvi piekāpās dēliem ar 2:5. Spēles bija tik emocionālas, ka beigās bērni pieprasīja revanšu mačus. Kad cienājamies ar klinēriem un ceptām desījām, nospriedām, ka vecāki ar bērniem varētu tikties futbola laukumā reizi mēnesi. Jāpiebilst, ka laukumā tikās arī mūsu 2.ligas komanda ar gados jaunākajiem spēletājiem. Uzvarēja jaunieši – tas priece. Kāpēc nolēmām organizēt Ģimēnu dienu kopā ar futbolistiem? Balvu Sporta centrā trenējas vairāk nekā 185 bērni. Pirmkārt, pieaugušajiem futbolistiem jāzina, kāda ir jaunā maiņa. Savukārt jaunajai maiņai jāgūst jaunas iemaņas un prasmes. Otrkārt, vecākiem jābūt ieinteresētiem, lai viņu bērni trenējas. Viņiem jāapzinās, ka veselīgā dzīvesveidā kaut kas jāinvestē, lai sasniegūtu labu rezultātu. Priece fakti, ka vecāki pavism nesen izveidoja futbola atbalsta biedrību. Par biedra naudām plānots atbalstīt bērnu aizbraukšanu, piemēram, uz komercturnīriem, vasaras nometnēm un ārzemēm. Tāpat priečājos, ka jau trīs mēnešus Balvos trenējas meiteņu komanda, kas jau 13.septembrī dosies uz sacensībām Rīgā."

* Turpinājums 4.lpp.

"Lustes" dejotāji piedalās festivālā Horvātijā.

11.lpp

Atslēgas vārds skaistumam – darba mīlestība.

5.lpp

Vārds žurnālistam

Sanita Karavočika

Klūdas cilvēkam dotas, lai no tām mācītos – vēsta sen zināma patiesība. Taču vai tā ir? Vai patiešām mācāmies? Realitāte liecina par ko citu. To, ka tā bijusi klūda, saprotam vien tad, kad paši ar pieri sienā ieskrējuši un sarkanu punu uzstūsi. Cītādāk nekā.

Augusts uz Latvijas ceļiem bijis vairāk nekā traģisks. Mēneša laikā dzīvību avārijās zaudēja vairāk nekā 20 cilvēki, viņu vidū arī bērni... Priekš mūsu mazās Latvijas statistika diezgan grausoša. Bet vai no tā esam ko mācījumies? Izskatās, ka nē! Pirms pāris dienām sociālajos tīklkos un TV raidījumos izskanēja ziņa par kādu ceļu policijas aizturētu varen brašu autovadītāju, kurš pa mūsu super labajiem autoceļiem vizinājies ar visai pieklājīgu ātrumu – tikai 185 km stundā!!! Kā vēlāk izrādījās, astoņpadsmitgadīgais jauneklis autovadītāja tiesības ieguvis tikai pirms 17 (!!!) dienām. Te gan vietā atvieglojuma nopūta, jo, paldies Dievam, šis brašulis uz ceļa nepaspēja avarēt un, kā tas šādos gadījumos parasti notiek, uz viņsauli aizsūtīt kādu nevainīgu cilvēku. Un kādu sodu viņš par šādu rīcību saņems? Vien tiesību atņemšanu uz sešiem mēnešiem, piecus soda punktus un naudas sodu 360 līdz 480 euro apmērā. Teikšu, kā ir. Reizēm nebeidzu vien brīnīties par mūsu valsts lojālo attieksmi pret likum-pārkāpējiem, par līdzsietību un sapratni. Tādiem brašuļiem kā šīs tiesības vajadzēja atņemt vismaz uz pieciem gadiem un uz mašīnas aizmugurējā stikla uzlīmēt ātrumu ierobežojošo zīmi "90", lai visi zina, ka ar šo mašīnu brauc potenciālais slepkava. Bet kamēr tas tā nenotiek un valstsvīri bezpalīdzīgi plāta rokas, atliek vien visiem ieteikt: sargi sevi pats, un Dievs tevi sargās.

Latvija

Tragisks gadījums Daukstu pagastā - mirst māte un jaundzimušais. Svētdien Gulbenes novada Daukstu pagastā dzemdību laikā mirusi trīs bērnu mamma un jaundzimušais. Sievetes un mazuļa nāves apstākļus noskaidros policija, kā arī tiesi medicīnas eksperti, taču ir zināms, ka sieviete noasīnojusi. Diemžēl visi pieejamie fakti liecina, ka sieviete nav meklējusi mediku palīdzību – viņa nav stājusies grūtniecības uzraudzībā un, visticamāk, arī ātro palīdzību nav vēlējusies vai nav varējusi izsaukt. Mediķus izsaukusi sievietes vecākā meita.

Pirmie bēgļi gaidāmi jau ziemā. Pirmie patvēruma meklētāji, kurus Latvija piekritusi brīvprikti uzņemt, var ierasties Latvijā jau ziemā. Viņiem uzreiz būs iespēja mācīties latviešu valodu un, ja tiks piešķirts bēgļa statuss, tad gadu pienāksies pabalsts. Ja šajā laikā viņi neatradis pastāvigu darbu un pajumti, tad varēs doties vai nu uz citu ES valsti, vai arī palauties uz cilvēku žēlsirdību.

Nekonstatē vienu galveno iemeslu skolēnu ģibšanai dziesmu svētkos. XI Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku organizācijas izvērtēšanas komisija pēc vairāk nekā mēnesi ilga darba secinājusi, ka bērnu ģibšanai svētku ģenerālmēģinājuma laikā nav izvirzāms viens konkrēts iemesls. Bērnu ģibšanu un ģenerālmēģinājuma pārtraukumu izraisījis apstākļu kopums. No komisijai pieejamās informācijas secināts, ka viens no galvenajiem iemesliem ir nepareiza dienas režima ievērošana, kā rezultātā radies nogurums. Par labu nav nācis arī silto pusdienu trūkums, kā arī konstatēta dehidratācija. Skolēnu slikto pašsajūtu izraisīja arī krasā gaisa temperatūras maiņa. Nākamajos svētkos paredzēts iecelt galveno ārstu, kurš reaģēs uz notiekošo un nepieciešamības gadījumā spēs sniegt padomu, kā rīkoties.

Latvijā dzīvo 1,978 miljoni iedzīvotāju. Pēc provizoriiskiem datiem, 2015. gada 1. augustā iedzīvotāju skaits Latvijā bija 1,978 miljoni, un tas ir par 88 500 iedzīvotāju mazāk nekā 2011. gadā. Pēdējo četru gadu laikā Latvijas iedzīvotāju skaits samazinājies par 88 500. Savukārt, salīdzinot ar 2011. gada tautas skaitīšanas rezultātiem, iedzīvotāju skaits audzis 9 no 116 Latvijas novadiem, un tie visi bijuši Pierigas reģiona novadi. Vislielākais iedzīvotāju skaits bijis Latgales reģionā, tam samazinoties par 7,7%.

(No portāliem www.delfi.lv, www.apollo.lv, www.leta.lv)

Bērnam sāp zobs! Kurš palīdzēs?

Laiku pa laikam redakcijas žurnālisti saņem satraukuma pilnus zvanus no bērnu mammām, kuras guvušas negatīvu pieredzi, saskaroties ar zobārsta apmeklējumu. Viņuprāt, Balvos zobārsti bērus ar sāpošiem zobiem pieņem nelabprāt, atrunājoties ar milzīgi garajām pierakstu rindām un aizņemtību. Taču vai patiešām tas tā ir? Un ko darīt ar bērniem, kuriem zobi steidzami jālabo, taču zobārsta krēslā viņus iedabūt nav iespējams?

Redakcijā griezās balveniete, divu bērnu mamma, kura padalījās ar savu bēdu stāstu. "Kā jau tas visbiežāk mēdz notikt, meitai zobs sāka sāpēt pašā nakts viduci. Un ko darīt? Balvos zobārsta palīdzību nakts laikā nav iespējams saņemt, to zina visi... Ielevām pretsāpu zāles, kas kaut nedaudz, bet vismaz uz laiku atviegloja neciešamās sāpes. Taču uz rīta pusī tās atgriezās ar pilnu sparu, un nācās meklēt palīdzību. Vispirms uzmeklējām zobārsti, kurai noslēgts ligums ar slimokasi, taču viņas todien nebija. Nekas cits neatlika, kā uzmeklēt privātos zobārstus," atklāja sieviete. Un tad sākās riņķadancis. Pagāja krietns laika spridis, kamēr vecāki ar bērnu, kurš joprojām mocījās ar sāpēm, apbraukāja visas zināmās ārstu prakses. Taču nevienam mazo meitenīti nebija pat laika apskatīt. "Visi kā viens laipni atteica, iesakot griezties pie kāda no saviem kolēģiem. Laime, ka mūs pieņēma zobārste kaimiņpilsētā un viss beidzās labi, taču joprojām atceros to bezpalīdzības sajūtu... Bērns raud, ārsti plāta rokas un laipni atsaka. Vai tiešām tā tam jābūt?" jautāja sieviete.

Zobi klūst arvien sliktāki

To, ka ļoti daudziem bērniem zobārsta apmeklējums klūst par nopietnu pārbaudījumu, apliecina arī ģimenes ārste ĀRIJA BARANOVSKA, kurai no vecāku putas nereti nākas uzklāsīt līdzīgus bēdu stāstus. Daktere uzsver, ka lielākoties negatīva pierede veidojas no tā, ka bērns pirmoreiz ar zobārstu iepazīstas vien tad, kad problēma jau samilzusi un zobi labošanu par nesāpīgu nosaukt grūti: "Parasti mammām vienmēr cenšos atgādināt, lai aizved parādit bērna zobus pie dakteres, kamēr tie vēl nav sākuši sāpēt... Taču diemžēl ne vienmēr manū ieklausās."

Viņa novērojusi, ka ar katru gadu bērnu zobi klūst arvien sliktāki un sāk bojāties arvien mazākiem bērniem. Parasti mammas nesaproš, kādēļ veidojas tik daudz caurumu, jo bērns cītīgi tira zobus. Taču zobi veselību ietekmē dažādi faktori, sākot ar mammas uzturu grūtniecības laikā un lietotajiem medikamentiem, beidzot ar našķiem un saldajiem dzērieniem, ko vecāki bērniem piedāvā starp ēdienreizēm. "Diemžēl pat saldināta tēja var nodarīt diezgan daudz jaunuma, tādēļ, izdzerot tēju ar cukuru, pa virsu noteikti būtu jāuzdzērūt," stāsta ģimenes ārste.

Gadījumos, kad vecāki ar bēru apmeklējuši teju visus zināmos zobārstus, bet ne pie viena zobus nav izdevies salabot, daktere iesaka doties uz Stomatoloģijas institūtu Rīgā. "Ir bijuši gadījumi, kad mammām iesaku doties uz turieni un zobus, kas bojāti un jau sāk sāpēt, salabot narkozē. Taču reizēm preti dzirdu: kā? Tur taču dos narkozi, un tas ir kaitīgi! Taču tikpat skaidrs ir arī tas, ka 5; 6 vai 7 zobus reizē bez narkozes nesalabos neviens. Ja zobi sāp, tad, protams, tos labāk salabot narkozē un bez paliekošas traumas. Turklat, ja bērns zobi dēļ vairs nevar normāli pāest un pat sakošķāt ēdienu, var rasties gremošanas traucējumi, sliktākajā gadījumā pat infekcija. Un sekas no tā var izvērsties vēl lielākas nekā no narkozes," uzskata Ā. Baranovska.

Bieži vien pie vainas paši vecāki

Strādāt ar maziem bērniem, kuri nevar mierīgi nosēdēt zobārsta krēslā un arī muti atver nelabprāt, protams, ir grūti. Zobārste SVETLANA PUKA gan išti nepiekrit viedoklim, ka Balvos strādājošie zobārsti nevēlas pieņemt un nespēj tikt galā ar bērniem, kuri griežas pēc palīdzības ar sāpošiem zobiem. "Manuprāt, lielākā daļa kolēgu tomēr diezgan labi tiek ar to galā. Par sevi varu teikt – no desmit mazajiem pacientiem, kuri atnākuši, varbūt tikai viens aiziet mājās ar nesalabotu zobi. Visos citos gadījumos, ātrāk vai vēlāk, spējam vienoties. Savukārt gadījumos, kad vecāki atved bērnu ar sāpošu zobi, bet tajā brīdi pieraksts pilns, varu vien ieteikt sēdēt un gaidīt, jo starp pieņemšanām vienmēr atrodas brīvāks brīdis. Arī likums strikti nosaka, - ja dakterim ir pieraksts, viņam vispirms jāpieņem cilvēks, kurš vizīti pie ārsta jau nogaidījis 2-3 nedēļas. Akūts gadījums nav neatliekams gadījums, tas nav gadījums, kas būtu bīstams dzīvībai. Vispār zobārstniecībā tādi atgadās ļoti reti," stāsta Svetlana Puka.

Viņas pierede liecina, ka visbiežāk dakterim ar mazo pacientu pirmoreiz jāsastopas tad, kad sāpošais zobiņš liek par sevi manīt un bez lielas raudāšanas to salabot neizdodas. Tieši tas ir par iemeslu, kādēļ nereti zobārsti negribīgi strādā ar maziem bērniem: "Pa to laiku, kamēr dakteris ar bērnu mēģina kaut ko sarunāt, varētu pieņemt pieaugušo un kaut ko izdarīt. Tā vietā bieži vien sarunās nākas nosēdēt pat pusstundu, un viss velti," teic S. Puka.

Darbiņš padarīts. Šādus savus bērus vecāki ierauga pēc tam, kad vispārējā narkozē salaboti visi zobi. Vēl mirklis, bērns modīsies un ātri vien varēs doties mājās.

Tiesa gan, kā uzskata daktere, ļoti daudzos gadījumos pie bērna paniskajām bailēm no zobārsta vainojami tieši vecāki. Viņi pietiekami nerūpējas par bērnu mutes un zobi veselību un higiēnu, turklāt bērnu ar sāpošu zobi ved pie ārsta iedrošinot, nekas jau nebūs, dakterite tikai paskatīties, un viss. "Un tā ir vislielākā klūda. Vecāki ļoti labi zina, ka ar paskatīšanos vien nepietiks... Lielākoties ir tā – ja bērnu bez vecāku palīdzības pat nevar pierunāt ienākt kabinetā, visticamāk, arī zobi neizdosies salabot," stāsta zobārste. Viņa uzsvēr, ka ļoti svarīgs ir dialogs ar bērnu, kā arī mazā pacienta vecums — spēja komunicēt. Ja bērns ir nervozs, sabijies, netasa vaļā muti un sadarbība nav iespējama, tad viena no izvēlēm problēmas risināšanā noteikti varētu būt zobi labošana vispārējā narkozē, kas Latvijā pieejama vien divās klinikās. Daktere ir pārliecināta, ka zobi labošana pret bērnu gribu nav metode, kas bērnam būtu vajadzīga — tā ir trauma uz visu mūžu.

Grūtākais bija saņemties

Balveniete, četrāgadīgās Justīnes mamma LINDA TOKAREVA-KUŠNERE ir viena no daudzajām mammām, kura, nevēloties sagādāt bērnam paliekošu traumu, kā risinājumu izvēlējās zobi labošanu narkozē. Šīs mammas pieredzes stāsts ir līdzīgs daudziem citiem. "Sākumā viss bija kārtībā. Bērns aizgāja pie zobārsta un pacietīgi sēdēja krēslā, kamēr daktere salabojā zobiņu. Nākamajā reizē Justīne atjāva izurbt bojāto zobi un uzlikt zāles... Bet ar to arī viss beidzās. Pēc tam viņa vienkārši nebija pierunājama attaisīt muti," pieredzē dalās Justīnes mamma. Ar uzlikajām zālēm meita ilgi nevarēja staigāt, tādēļ Linda ar vīru tomēr nolēma viņu vest uz Stomatoloģijas institūtu. Vispirms bija jāpiezvana uz šo ārstniecības iestādi un jāvienojas par konsultāciju, kuras laikā ārsts apskatīja zobus un konstatēja, cik daudzi no tiem jālabo. Tālāk vecākiem bija jāizvēlas, - stāties maksas vai bezmaksas rindā. Atšķirība tā, ka, lai sagaidītu bezmaksas rindu, vecākiem jārēķinās ar vismaz sešu un pat vairāk mēnešu gaidīšanu, kas bieži vien nav iespējama, jo bērnam zobi jau sāp. Tad nekas cits neatliek, kā stāties maksas rindā, kas parasti pienāk nedēļas, divu nedēļu laikā. Tikai vecākiem jārēķinās, ka par narkozi vien būs jāšķiras no vismaz 100 euro (atkarībā no labojamo zobi skaita) un vēl jāsamaksā no 10 līdz 25 euro par katru salaboto zobi.

Tagad, kad viss jau aizmuguras, Justīnes vecāki var atvieglojoti uzelpot – meita 2. septembrī varonīgi pārcietusi zobi labošanu vispārējā narkozē un priečīga atgriezusies mājās. Mamma Linda stāsta, ka vissmagākais bija brīdis, kad vajadzēja izšķirties par labu šādai procedūrai: "Visvairāk mani biedēja narkoze, jo līdz šim ģimēne neviens ar tādu nebija saskāries. Meklēju informāciju internē, uzskatīju mammas, kurām bijusi līdzīga pieredze, un sapratu, ka nekas traks tas tomēr nav."

Noliktajā datumā Justīne ar vecākiem ieradās Stomatoloģijas institūtā, līdz ķēdoti īzskaitītiem ārstiem. Mamma Linda stāsta, ka visssāpākais bija brīdis, kad vajadzēja izšķirties par labu šādai procedūrai: "Visvairāk mani biedēja narkoze, jo līdz šim ģimēne neviens ar tādu nebija saskāries. Meklēju informāciju internē, uzskatīju mammas, kurām bijusi līdzīga pieredze, un sapratu, ka nekas traks tas tomēr nav." Justīne pamodās ātri un bez jebkādiem satraukumiem. "Pirmais teikums, ko viņa paziņoja pēc pamōšanās, bija: tagad varam braukt pēc dāvanas," atceras Linda. Saņēmuši anestesiologa norādījumus, vecākiem ar bērnu uzreiz vareja doties mājās. Tagad, - kā uzsvēr Justīnes mamma, svarīgi bērnu pamazām atkal rādināt pie zobārsta, ik mēnesi viņu aizvedot pie higiēnista. "Tikai tā varēsim panākt bērna un zobārsta savstarpēju uzticību," ir pārliecināta Linda Tokareva-Kušnere.

Lappusi sagatavoja S. Karavočika

Vai par bērnu seksuālu izmantošanu Latvijā jāievieš nāvessods?

Viedokļi

Smagos gadījumos nāvessods ir pieļaujams

LĪGA KOZLOVSKA, ģimenes ārste

Jautājums ir ļoti smags un problemātisks, un ir briesmīgi, ka mūsu valstī un vispār pasaulē par ko tādu jārunā. Vardarbībai, kāda tā ir tagad, cilvēcē nemaz nevajadzētu pastāvēt. Arī mums, ģimenes ārstiem, kuri strādā veselības aprūpes sistēmā, nereti nākas sašķirties ar seksuālās vardarbības gadījumiem, bet par to vienmēr ir ļoti grūti runāt, jo ir

tāda rakstura īpašība kā empātija. Ģimenes ārsts ir tāds pats cilvēks kā visi un viņš jūt līdzi visām vecāku un bērnu ciešanām. Tieši tādēļ uzskatu, ka bērnu izvarošana vai pedofilia noteikti ir daudz bargāk sodāma, nekā tas ir tagad. Protams, var jau varmākas mēģināt mācīt un audzināt, pielietot dažādas psihoterapijas metodes, vienā otrā gadījumā arī nopietno psihiatriju un psihiatriskās zāles, taču es patiešām šaubos, vai šos cilvēkus līdz mūža galam vispār iespējams izārstēt. Ja cilvēkam ir smadzenes, tad ir arī apziņa un zemazpziņa, kas gribot vai negribot ir ieslēgta uz visu mūžu. Tam, kurš pastrādājis noziegumu pret bērnu, kaut kāda atmiņa par šo notikumu vienalga paliks un būs, un mēs, pārējie sabiedrības locekļi, nekad nezināsim, kurā mirklī viņam atkal var uzņākt šī vēlme. Taču tā noteikti var uzņākt.

Kaut arī mūsu valsts ir pret nāvessodu, es atbalstu daktera Kļavas rosinājumu un, atbilstoši likumam un visām tiesiskajām darbībām, pieļauju, ka īpaši smagajos gadījumos, kāds bija arī 10 mēnešus mazās meitenītes izvarošana, ir akceptējams nāvessods. Vēl viens no variantiem varētu būt ķīmiskā kastrēšana, ko pirms daudziem gadiem rosināja dakteris Vidiņš. Iespējams, tas būtu pat labāk, taču, lai šo ieceri īstenotu dzīvē, jābūt sakārtotai likumdošanai, un tas prasa daudz laika. Bet ir vēl kāds "bet"... Domas vai apziņa caur

ķīmisko kastrēšanu tiek pilnībā izslēgta, cilvēks paliek nespējīgs, bet vēlme tāpat var palikt, un tā var izpausties citādākā veidā. Kā piemēru varu minēt kaut vai tos pašus *mētelīšu virinātājus*, kas ir tikai viena no daudzajām pedofilijs izpausmēm.

Runājot par bērnu seksuālu izmantošanu, ir vēl kāda lieta, kas liek nopietni aizdomāties. Visi šie varmākas nākuši no mūsu pašu sabiedrības. Arī viņiem ir māte, tēvs un ģimene, un, iespējams, pašiem reiz bijusi kāda negatīva pieredze, kuras dēļ par tādiem kļuvuši. Taču tikpat labi tā var būt arī kāda ģenētiska saslimšana. Pasaulē šīs lietas līdz galam vēl nav izpētītas, jo tas nemaz tik viegli nav izdarāms. Tieši tādēļ ģimenes ārstiem no ES fondu finansējuma piešķirts papildus atbalsts psihiatrijā, lai mēs mācītos atpazīt vardarbību, kas ne vienmēr ir tik viegli. ļoti bieži vecāki vai aizbildņi runā bērna vietā, viņi neredz, ka bērns ir iespaidots, un arī neatpazīst šīs pazīmes. Saprotams, ka bērni baidās, kaunas, un viņi nav ne pie kā vainīgi, bet vienmēr ir kāds, kurš kaut ko nojauš. Arī kaimiņiem, ja viņi redz un zina, ka blakus mājā notiek kaut kas ļoti aizdomīgs, jāzīlo sociālajam darbiniekam, bāriņtiesai vai ģimenes ārstam. Mēs, sabiedrība, nedrīkstam būt vienaldzīgi, nedrīkstam noklusēt un domāt, ka tā nav mūsu darīšana. Katram no mums būtu jāpiemīt empātijai – spējai iejusties

otrā, spējai just līdzi. Īpaši svarīgi tas ir tad, kad domājam par saviem bērniem, kuri ir neaizsargāti, kuri nav izauguši un nav spējīgi par sevi pastāvēt. Par to ir vērts padomāt ikvienu no mums.

Fakti

- 22.augustā policija no medicīnas iestādes saņema informāciju par iespējamu seksuālu vardarbību pret 10 mēnešus vecu meitenīti Kokneses novada Iršu pagastā, kas notikusi ģimenes iedzeršanas laikā.

- Saistībā ar notikušo policija aizturējusi 1961.gadā dzimušu virieti. Notiek izmeklēšana. Sākts kriminālprocess pēc 160.panta 6.daļas par seksuālu vardarbību. Virietim piemērots drošības līdzeklis apcietinājums.

- Šokējošais gadījums izsaucis plašu medīķu un arī sabiedrības rezonansi. Ārsts reanimatologs Pēteris Kļava, kurš vienmēr bijis pret nāvessodiem, pēc šī gadījuma, kad virietis seksuālu izmantojis desmit mēnešus vecu zīdaini, atzinis, ka par nāvessodu runāt būtu pelnīti. Masu medījiem viņš teicis: "Es redzēju šīs meitenītes seju, samocītu, izmisušo, baiļu, sāpu pārciesto, viņas asiņojošos orgānus... Intelekts nespēj nofilmēt tādus skatus, kas tas tāds ir... Bet tajā pašā laikā mūsu sabiedrībā noteikti būs daudzi tipi - un tie būs virieši, tās nebūs sievietes - kas mēģinās runāt par cilvēktiesībām, par fizioloģiskajām īpatnībām, ka viņš ir saņēmis kaut kādus ordeņus, piedzēries uz barikādēm sēdējis un tādās mulķības, ka nu tā gadījās..."

Jūs man jautājāt, vai par bērnu seksuālu izmantošanu Latvijā jāievieš nāvessods? Kā juriste saprotu, ka demokrātiskā valstī nāvessods nav risinājums, taču kā māte uzskatu, ka persona, kura nodarījusi pāri bērnam, ir sodāma ar nāvi. Ja gadījumā cilvēks ir slims un neapzinās savas rīcības sekas, tam jāatrodas piespedu ārstēšanā uz mūžu, jo viņam nav vietas starp cilvēkiem sabiedrībā. Uzskatu, ka vecākiem nebūtu jādzīvo bailēs par savu bērnu drošību.

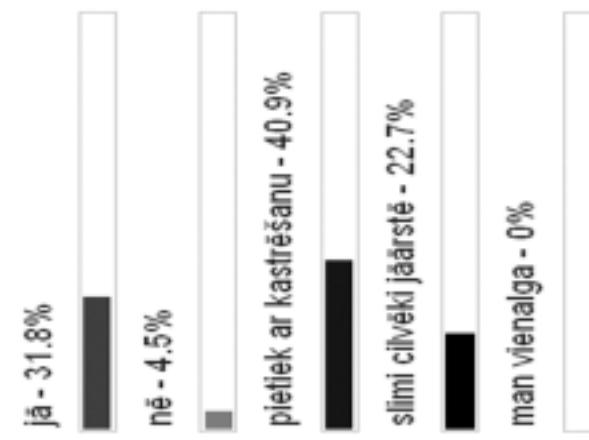
Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai par bērnu seksuālu izmantošanu Latvijā jāievieš nāvessods?

Balsis kopā: 22

Sākums 1. lpp.

Nosvin futbola svētkus

Spēles moments. Balveniešiem bija vairākas labas izdevības, lai izcīnītu uzvaru. Tomēr pretiniekus no sagrāves glāba ne tikai veiksme, bet pat vārtu stabs. Interesanti, ka sestdien sporta laukumā varēja satikt arī vecmammas. Piemēram, Mirdza Pretice jokoja, ka labprāt atbalstītu domu par pensionāru kliedzēju komandas izveidi. "Kā nu ne - par savējiem jāpriečājas," viņa sprieda.

Pārbaudījums. Sešgadīgais Daniels Logins no Balviem neslēpa, ka cer klūt par slavenu uzbrucēju.

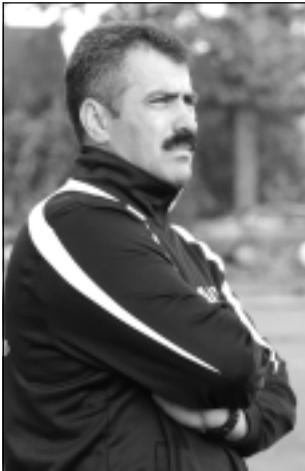
Ar futbolu uz 'tu'. Deviņgadīgais Dans Kupčs no Balviem lepojas, ka jau trīs gadus trenējas futbola pulciņā. "Iespējams, pēc 5 gadiem būšu meistars," prātoja puika.

Kāzinieks. Mārtiņš Žvirblis no Vīksnas ieskrēja Balvu stadionā uz pāris minūtēm, tā teikt, *ancukā* pa taisno no kāzām, lai uzzinātu, kā veicas balveniešiem. Viņš pastāstīja, ka atrastos laukumā kā linijtiesnesis, ja vien nevajadzētu būt kāzās. "Precas Marina Kuzmina no mūspuses," viņš piebilda.

Ģimeņu futbola dienā startē piecas komandas. Uzvarēja Egīla Lielbārža komanda, aiz sevis atstājot Edgara Plutova un Andreja Aleksejeva komandas. Lai arī Edmundu Kokoreviča komandai (foto) šoreiz tik labi negāja, bērni cīnījās kā lauvas.

Pietrūka veiksmes.
Jānis Zakařīts, analīzējot Balvu futbola komandas neizšķirtu 1:1 ar priekuliešiem, atzina, ka pietrūka veiksmes. Savukārt futbola diena, viņaprāt, izdevās. "Neizslēdu iespēju, ka šādas futbola dienas organizēsim vismaz divreiz gadā. Balvos futbolam ir nākotne!" viņš nešaubās.

Ari tā var bumbu izmantot! Antons Martukāns atklāja, ka šajā laukumā spēlējis futbolu jau pirms 36 gadiem. "Pirmā vietā jābūt sportam, bet pēdējā – datoriem," viņš paskaidroja.

Gāja jautri. Ilonas Pušpures smaids liecināja, ka pārbaudījumos iet jautri.

Tagad saprot bērnus. Marita Stāmere no Balviem pēc pārbaudījumiem piepūšamajā pilsētiņā atzina, ka tagad saprot bērnus, kuri rauties raujas uz piepūšamajām atrakcijām. "Tas patiesi bija forši!" neslēpa Marita.

Atbalsta bērnus. Balveniete Ligita Pole priecājas par nesen izveidoto vecāku atbalsta biedrību futbolam: "Citādāk nemaz nevar būt, jo dēls Deins jau ceturto gadu trenējas. Arī mazā Denija (2,7 gadi) futbolbumbu no rokām neizlaiž."

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Sakoptākais īpašums

Atslēgas vārds skaistumam – darba mīlestība

ANITAS un ZANDA VĪKSNU
"Ličupēm" Kubulu pagastā vienal-dzīgi pabraukt garām nevar - mājas un saimniecības ēku apkārtne ir ne tikai glīti appļauta, ziedu dobēm bagāta, - šeit ir sajūta, ka zāle un nezāles neaug. Māju rotā 2014.gadā piešķirtā sakoptākā īpašuma plāksnīte.

Protams, tas nav tiesa, - kā visur, arī šeit zāle aug griezdamās, tikai tās garumu rūpīgi uzrauga māju saimnieks Zandis Viksna, bet par ziedošajām puķu dobēm rūpējas sieva Anita. Pārveidota dobe pie ieejas mājā, rūpīgi ieklāta plēve, uzbērta mulča, un uz tumšā fona rozes un citi zaļie, ziedošie augi izskatās vēl skaistāk. Vietu, kur auga vecais osis, pat nemana, arī vecās siltumnīcas vietā izveidota zie-doša puķu dobe. Šopavasar no Siguldas atvestas rozes, iestādīti nokarenie kociņi. "Neesmu dārzniece, tāpēc sākotnēji lūdzu padomu sievetei no Alūksnes, kura uzzī-mēja, kā pareizi veidot dobi pie mājas, - kur stādīt hostas, skujeņus. Bet man gribē-jās citādāk, tāpēc šopavasar pati sastādīju visu pēc sava prāta. Nu redzu, cik katras puķe ir gara, kā zied, kā papildina jau dobē esošos augus," stāsta Anita. Viņa piebilst, ka darba pietiek visu vasaru, - te kaut kas jāpārstāda, jāparavē, jāaplāsta... Veidojot ziedu kompozīcijas, Anita eksperimentē, bet ne jau citu acīm cenšas, vien pašu priekam. Viņai patīk, ka puķes zied visu vasaru, un vienalga, vai tās ir lepnās rozes, vai vienkāršie flokši. Var likt vāzēs, ir ko aizvest uz kapiem, var izveidot ziedu pušķus draugu vai kolēgu jubilejās. "Lūk, šīs montbrēcijas iedeva Zanda mamma, no viņas arī Zandim tā lielā kārtības mīlestība," saka Anita. Uz jautājumu, vai iznāk laiks atpūsties, Anita bilst, ka vēl šovasar apskatītas triju valstu - Ungārijas, Austrijas un Slovākijas - galvaspilsētas. "Pagājušajā gadā braucām uz Vāciju, tur dzīvo meita Elīna, kura novembrī beigs maģistrantūras studijas, dēls Mārtiņš mācās 4.kursā Rīgas Tehniskajā univer-sitatē, viņš ciemos atbrauc biežāk. Mārtiņš nupat bija atbraucis kopā ar draugiem no Belģijas," saka Anita. Viņa parāda diķi, kura malā aug dekoratīvais kārkls, iestādīta jauna ābelite un bumbiere, bet apkārt īpašumam - glīta bērzu rinda, kas, pēc saimnieku teiktā, stādīta vairakkārt, līdz bērzi ieauguši. Apkārt augļu kokiem zeme uzrakta, izravēta. Zandis neslēpj faktu, ka darba ir ļoti daudz. Vasarās vienu vakaru nedēļā pavadīja plānot ar trimmeri, otru - ar zāles plāvēju. Zandis rāda sakoptu vietu arī otrpus cejam, kur nojaukts sabrucis šķūnis, izlīdzināta zeme, iesēta zālīte un izrakts diķis. "Kārtību man iemācīja tēvs, varētu pat teikt, ka viņš bija pedants. Bērnbā mamma ar māsu ļoti kopa un pilnveidoja mājas apkārtni Jaun-piebalgā. Man nepatik nekārtība, izmē-tatas lietas. Bieži vien nesaimnieciskumā vainojams ir tikai slinkums," uzskata Zandis. No Jaunpiebalgas un šejieni atcelojuši cerīji, jasmīni, ogu krūmi. Zeme "Ličupēs" mālaina, tāpēc tā jāmēlo un jāskatās, kā augi iesaknojas. "Divdesmit gadu garumā šeit ieguldīts smags darbs, turklāt dienu no dienas," saka Zandis Viksna. No viņa stāstījuma var saprast, ka galvenais atslēgas vārds pašreizējam mājas skaistumam ir darba mīlestība.

Foto - Z. Logina

Pie akmens sienas - strūklaka. No vecās saimniecības ēkas palikušais akmens pamata fragments pārveidots tā, lai uz tā var novietot puķu podus. Saglabāts arī akmens ar gadskaitli, kas liecina, ka ēka celta 1931.gadā. Arī pie strūklakas izveides strādāja Zandis ar dēlu, bet ziedošās puķu dobes iekopa Anita. Viņi atrod laiku arī pasēdēt uz šeit novietotajiem soliņiem, kurus izgatavot palīdzējis Zanda brālēns Aigars.

Foto - Z. Logina

Mājas apkārtne - tīra un kārtīga. Par zāles plāušanu atbildīgs ir Zandis, un šis darbs viņam grūtības nesagādā. Tiesa, laiks paitet, kamēr rūpīgi izplāuj katru stūrīti, toties pašiem ir gandarījums.

Foto - Z. Logina

Līdzās pirtij - atpūtas stūrītis. Uz to ved izgaismota taka, kurai vienā pusē ir āra kamīns, bet otrā - ziedoša puķu dobe.

Par ko raksta kaimiņi

Iepazīstina ar lasāmgrāmatu par internetu

Jēkabpils pirmsskolas izglītības iestādē "Zvaigznīte" skolotāji jau zina, kas ir mediju pratība, kā mainās bērns, ilgstoši dzīvojot interneta vidē, kā internets izmantojams mācībām un kā mācīt bērnām drošu interneta lietošanu. Mūsu bērnu bērnība atšķiras no tās, kuru savā laikā piedzīvojām mēs – šodienas pieaugušie. Pētnieki to dēvē par mediju bērnību. Lasāmgrāmata par internetu 5 -7 gadus veciem bērniem "Vaifija skola" ir pirmsais "Net-Safe Latvia" izstrādātais izglītojošais materiāls pašiem mazākajiem, lai palīdzētu spert pirmos soļus tehnoloģiju un interneta pasaule – droši kopā ar pedagoģiem un vecākiem.

"Jaunais Vēstnesis"

Alūksnes kinologi atzīmē desmitgadi

Ar rekordlielu dalībnieku skaitu noslēgušās Jaunalūksnes pagastā rīkotās nacionālās sunu daudzīcas sacensības "Saļņi 2015". Šogad tās aizritēja jubilejas zīmē, atzīmējot sacensību rīkotāju – Alūksnes kinologu biedrības "Remis" – desmitgadi. Skaistākā dāvana pašiem bija kuplais dalībnieku skaits, uz starta izejot 30 suniem un viņu saimniekiem.

"Malienas Ziņas"

Meklē skaistāko Latvijas ozolu

SIA "Ozols Grupa" darbinieki ar lielu sparu un entuziasmu turpina meklēt Latvijā skaistākos ozolus, un arī šogad izsludina konkursu "Latvijas skaistākie ozoli". Konkursa mērķis ir apvienot visu Latvijas iedzīvotāju spēkus, zināšanas un talantus, lai atrastu un izceltu Latvijas ozolu skaistumu un spēku, lai godinātu latviskās tradīcijas un stiprinātu nacionālo identitāti. Fotokonkurss norisināsies līdz 22.novembrim un tā rezultātā "Ozols Grupa" veidos ceļojošo izstādi un 2016.gada kalendāru, kurā tiks apkopoti šī gada konkursa uzvarētāju darbi. Vairāk info [http://www.ozols.lv/page/fotokonjurss-2015](http://www.ozols.lv/page/fotokonkurss-2015).

"Liesma"

Salidos putnu pašvaldības

Gulbenes novada domes pārstāvji 19.septembrī dosies uz Līvāniem, lai tur piedalītos to Latvijas pašvaldību salidojumā, kuru ģerboņos attēloti putni. Līvānos notiks jau 15. šāds salidojums. Pats pirms 2002.gadā notika Gulbenē. Salidojuma mērķis ir iepazīstināt ar katru no apmēram 20 pašvaldībām, kuru ģerboni ir putni. Līvānos putnu pašvaldību salidojums notiks pirmo reizi. Kā zināms, Gulbenes pilsētas, kā arī novada ģerboni ir viscēlākais no putniem – gulbis.

"Dzirkstele"

Tramvajos būs Wi-Fi

Noslēgusies cenu aptauja par bezvadu interneta pakalpojuma sniegšanu Daugavpils sabiedriskajā transportā. Tagad 12 jaunajos tramvajās vagonos, kas kursē 1.maršrutā, un 28 autobusos, kuri brauca visos pilsētas maršrutos, būs pieejams Wi-Fi. Visizdevīgāko cenu piedāvāja mobilo sakaru operators "Tele2". Uzņēmu-mam "Daugavpils satiksme" bezvadu internets izmaksās 362,2 eiro mēnesī.

"Latgales Laiks"

Saņems Piekrastes balvu

Noslēdzies virtuālais balsojums par kampaņas "Mana jūra" Piekrastes balvu. No tai izvirzītajām piecām pludmalēm vislielākās balsotāju simpātijas šogad saņema Limbažu Lielezera pludmale. Par apmeklētāju simpātijām šajās sacensībās līdz ar Limbažiem cīkstējās vēl četri finālisti - Lucavsalas, Ventpils, Dubulti un Kuldīgas peldvietas. Līdz konkursa noslēgumam sīva cīņa par balvu izvērtās tieši starp Lielezera un Dubulti pludmalēm un to atbalstītājiem.

"Auseklis"

Pasniegs Nikodema Rancāna balvas

Šogad 13.septembrī aprīt 145 gadi kopš izcilā Latgales dēla, Romas katoļu garidznieka, pedagooga, Latgales tautas audzinātāja un rakstnieka Nikodema Rancāna dzimšanas. Atzīmējot šo gadadienu, Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrība rīkoja konkursu un aicināja Latgales izglītības iestādes pieteikt pedagogus Nikodema Rancāna balvai, kas tiks pasniegta 13.septembrī Rēzeknes Augstskolā.

"Rēzeknes Vēstis"

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Vilakas novada domē

26. augusta sēdes lēmumi

Pieņem ziedoju mu Ebiju kapu labiekārtošanai

Pieņēma fiziskas personas ziedoju mu EUR 100 apmērā Ebiju genocīda upuru kapu labiekārtošanai.

Plāno atpirkt pasta ēku

Nolēma iegūt pašvaldības īpašumā nekustamo īpašumu Tautas ielā 5, Vilakā (pastā ēku ar piebūvi), par izsolē nosolito cenu (bet ne augstāku kā EUR 2200) un pilnvarot Vilakas novada domes priekšsēdētāju Sergeju Maksimovu par Vilakas novada pašvaldības pārstāvi dalībai izsolē lidostā "Riga", VAS "Latvijas Pasts" telpās. Nolēma samaksāt izsoles dalīnieka reģistrācijas maksu - EUR 50, kā arī nodrošināt izsolei EUR 700.

Atbrīvo no amata

Atbrīvoja Karinu Aleksejevu no Mednevas Jaunatnes iniciatīvu centra "Sauleszieds" vadītājas amata, sākot ar šī gada 31.augusto.

Nepārņems īpašumā dzīvokļus

Nolēma nepārņemt Vilakas novada pašvaldības īpašumā valsts dzīvokļu īpašumus: Partizānu ielā 3, "Kukuliši", Kupravā, Upes ielā 10, "148 km", Kupravā un "161,2 km", Šalgunovā, Žiguru pagastā.

Apstiprina maksas pakalpojumu cenas

Apstiprināja Vilakas Sociālās aprūpes centra maksas pakalpojumus maznodrošinātajām personām, trūcīgajām personām, vientuļajiem pensionāriem, invalidiem un daudzbērnu ģimenēm, tostarp podologa pakalpojumu cenas. Pēdu aprūpe vienu stundu maksās EUR 10, problemātisku pēdu aprūpe 1,5 stundas maksās EUR 15, par viena deformēta naga apstrādi būs jāmaksā EUR 2,50, pēdu masāža izmaksās EUR 4, bet pēdu aprūpe klienta mājās personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem maksās EUR 22.

Apstiprina izcenojumu apstiprināšanas kārtību

Apstiprināja noteikumus "Vilakas novada domes iestāžu un struktūrvienību sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu aprēķināšanas metodika un izcenojumu apstiprināšanas kārtība".

Atbrīvo no vadītājas amata

Nemot vērā, ka Sarmīte Šaicāne apstiprināta Vilakas Valsts ģimnāzijas direktore amatā, atklāti balsojot, deputāti vienbalsīgi nolēma atbrīvot Sarmīti Šaicāni no Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītājas amata, sākot ar 2015.gada 31. augustu.

Slēgs sadarbības līgumus

Nolēma slēgt sadarbības līgumus ar Kārsavas, Balvu, Baltinavas, Rugāju novadu pašvaldībām par kopīgu un mērķtieci sadarbību tūrismā Ziemeļlatgalē.

Likvidēs SIA "Žiguru namsaimnieks"

Atklāti balsojot ar 11 balsīm 'par' (Valda Buzijana, Leonīds Cvetkovs, Alberts Draviņš, Anita Kokoreviča, Andis Ločmelis, Uldis Matisāns, Raimonds Slišāns, Ināra Sokirka, Jeļena Suhija, Ilze Šaicāne, Sarmīte Šaicāne) un 2 balsīm 'pret' (Regīna Brokāne, Aldis Pušpurs), Sergejam Maksimovam nepiedaloties balsojumā, nolēma izbeigt SIA "Žiguru namsaimnieks" darbību. Uzņēmuma likvidāciju veiks valdes loceklis Olegs Kesks, kā likvidatora atlīdzību saņemot EUR 100 mēnesī pirms nodokļu nomaksas. Kontroli par šā lēmuma izpildi uzdeva domes priekšsēdētāja vietniekam Leonīdam Cvetkovam.

Apstiprina pamatskolas nolikumu

Apstiprināja Vilakas pamatskolas nolikumu jaunā redakciju.

Apstiprina amatalgu

Apstiprināja algu kapelas "Blāzma" vadītājai Mārītei Bukovskai. Turpmāk viņa saņems EUR 68,25 mēnesī.

Piešķir līdzfinansējumu

Nolēma piešķirt līdzfinansējumu EUR 200 apmērā Vilakas evaņģēliski luteriskajai draudzei Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta "Vilakas evaņģēliski luteriskās baznīcas ērgļu restaurācija" realizācijai.

Saruna

Nevarētu dzīvot pilsētā

Foto - A.Kirsanovs

Kaut arī Bērzpils vidusskolas mājturības un tehnoloģiju skolotājs ĪRIKS MIČULIS savas dzīves laikā apbalvojumu un medaļu sakrājis ne mazums, novada svētkos saņemto Balvu novada domes "Atzinības rakstu par atbildīgu darbu un ieguldījumu, veicot tūrisma un aktivās atpūtas iespējas Bērzpils pagastā un palidzot stiprināt pozitīvu pagasta tēlu", viņš uzskata par vienu no nozīmīgākajiem.

Ēriku Mičuli Bērzpils pusē pazīst ne vien kā labu skolotāju, bet arī kā stingru volejbola treneri, aktīvu sportistu, galdniekus ar zelta rokām un vienkārši sirsīgū un atsaucīgu cilvēku. Pats Īriks saka, ka slavas nealkst, jo pēc dabas ir kautrīgs, tomēr piecājas, ka viņa darbs ir ievērots un novērtēts.

Kādas sajūtas pārnēma, saņemot Atzinības rakstu?

-Pirms svētkiem man piezvanīja novada sabiedrisko attiecību speciāliste Lauma Kalva, tādēļ zināju, ka saņemšu Atzinības rakstu. Taču, kāpēc uz skatuves, jutu milzīgu uztraukumu, jo man nepatīk būt uzmanības centrā.

Iepriekš esat bieži apbalvoti?

-Jā, dažādu diplomu mājās sakrājusies krietna kaudzīte, kā arī ir 15 vai 16 medaļas. Gandrīz visi šie apbalvojumi ir par sasniegumiem sportā.

Kurš no šiem apbalvojumiem Jums pašam šķiet visnozīmīgākais?

-Laikam jau šis – novada svētkos saņemtais. Patīkami, ka esmu novērtēts.

Kāpēc savulaik izvēlejāties galdnicka arodū?

-Pabeidzis Bērzpils vidusskolu, Rīgas Georga Gailes 2.tehniskajā skolā apguvu māksliniecisko un stila mēbeļu galdnieka profesiju. Patiesībā sākumā stājos Liepājas jūrskolā. Biju nokārtojis visus iestājpārbaudījumus, kad izrādījās, ka vajadzīgs psihiatra slēdziens, bet es, to nezinādams, nebiju tādu sagādājis. Braucot atpakaļ, satiku draugus un kompānijas pēc kopā ar viņiem iestājos galdnieku skolā.

Nenožēlojat?

-Profesija man patik, jo nav tā kā rūpniecā, kur visu laiku jāšāstāc viens un tas pats. Galdnieka darbā ir dažādība.

Runā, ka medzot būt kurpnieki bez kurpēm. Kā ir Jūsu gadījuma?

-Mājās stāv mans amatniecības meistara diplomdarbs – sekcija, durvis arī ir pāša darinātas. Taču patiesībā pašam sev nav laika kaut ko darināt.

Kā no galdnieka pārtapāt par skolotāju?

-Līdz aiziešanai armijā izgatavoju mēbeles Balvu Sadzīves pakalpojumu kombinātā, bet, atgriezies no armijas, strādāju par galdnieku padomju saimniecībā "Bērzpils". Sākoties juku laikiem, 1994.gadā mani pasaуca strādāt par mājturības un tehnoloģiju skolotāju Bērzpils vidusskolā. Tagad mācu šo priekšmetu arī Krišjānu filiālē un Tilžas internātpamatiskolā. Pasniedzu arī mājsaimniecību. Turpinot izglītošanos, 2001.gadā absolviēju Bērzgales Amatniecības skolu, saņēmu galdnieka amata meistara diplomu, bet 2011.gadā neklātienē ieguvu pedagoģisko izglītību Daugavpils Universitātē.

Cik viegli vai grūti bija iejusties skolotāja loma, saprasties ar bērniem?

-Patiensībā ar Bērzpils bērniem bija viegli, jo ar daudziem skolēniem kopā spēlējām volejbola komandā, biju arī viņu treneris. Turklāt mans mācību priekšmets ir vieglāks, nekā, piemēram, matemātika vai fizika.

Kā atšķiras 90. gadu bērni no mūsdienēm skolēniem?

-Viņi patiesībā atšķiras. Agrāk, strādājot Bērzpils vidusskolā, bērni šķita atsaucīgāki. Tagadējiem bērniem ir pārāk daudz tiesību. Iespējams, tas nav pareizi, bet esmu izstrādājis pats savas metodes. Tā kā stundās no bērniem bieži jādzird lamuvārdi, lai ar to cīnītos, esmu ieviesis kārtību, ka tie, kuri lamājas, pēc stundām tīra klasi.

Vai klausā?

-Klausā un vismaz manās stundās vairs nelamājas, jo viņi zina - ja darīs ko neatļautu, būs jātira klase. Ir gadījies, ka kāds stipri sagrēkojies skolēns pat mēnesi tīra klasi. Pretī nerunā, laikam tādēļ, ka esmu vīrietis. Sava loma ir arī tam, ka Bērzpili visi viens otrs pazīst, tādēļ negrib viens otram lekt acīs.

Tagad daudz runā par skolēnu vājo fizisko sagatavotību. Kā ieinteresējat bērnus atrauties no datora un doties uz sporta laukumu?

-Nezinu kāpēc, bet Bērzpili viņi paši vasarā nāk uz laukumu spēlēt volejboli, bet ziemā trīs vakarū nedēļā apmeklē treniņus zālē. Laukos laikam bērni ir mazliet citādāki. Kuriem sports interesē, tie nāk. Ir, protams, arī tādi, kuri sež pie datora. Jāsaka,

Atsaucīgs cilvēks, labs meistars. Īriks Mičulis neslēpj, ka nevarētu dzīvot pilsētā vai ārzemēs, jo ierastajā lauku vidē jūtas brīvāk. Turklat labam meistarām arī laukos darba netrūkst.

pēdējā laikā aizvien grūtāk sapulcināt komandu, jo bērnu paliek mazāk.

Neuztraucaties, ka skolas, kurās strādājat, varētu slēgt?

-Runā, ka likvidē skolas, kurās ir maz skolēnu. Likvidēt jau ir viegli, bet atjaunot būs daudz grūtāk. Mazam skolēnu skaitam klasē ir savas priekšrocības. Ja skolēni ir tikai daži, katram no viņiem varu pienākt klāt, vairāk iemācīt. Ja skolēnu daudz, katram nav iespējams pievērst uzmanību.

Pašam nekad nav radusies doma pārcelties uz Rīgu vai uz ārzemēm?

-Uz Rīgu nekad nav gribējies. Bija doma pārcelties uz ārzemēm. Treknajos gados izvērtēju iespējas aizbraukt gan uz Vāciju, gan Angliju, taču tolaik alga arī tepat nebija slikta. Kaut kā negribējās braukt projām. Nu labi – dzīvojam mēs mazliet slīktāk nekā tie vācieši, bet esmu pieradis pie savas vides, saviem cilvēkiem. Rīga arī nevilina, un domāju, ka palikšu dzīmtajā pusē līdz mūža galam. Darba te pietiek. Nezinu, kāpēc citi tik ļoti grib uz Rīgu... Man personīgi nepatīk dzīvot saspiesti. Pilsētā cilvēku ka mudž, nav ko elpot. Patīk, ja var justies brīvi. Pirms trim gadiem karstā vasaras laikā aizbraucu uz kursiem Rīgā. Naktī pamodos un likās, ka ap galvu stīpa aplikta. Kad braucu uz Rīgu, man jau Siguldā sāk sāpēt galva.

Turpretim jaunieši labprāt dodas uz Rīgu studēt un paliek tur uz dzīvi. Tagad reti kurš vēlas apgūt kādu amatu, visi grib augstāko izglītību...

-Domāju, vainīga izglītības sistēma. Manuprāt, mācību vielas standarts ir neveiksmīgs. Cik saprotu, tas aizlēniņš no ārzemēm. Uzskatu, ka vairāk vajadzētu pievērsties praksei, nevis teorijai. Taču pēc standarta bērnam pārsvarā jāmāca visdažādākās teorijas, īpaši mājsaimniecībā. Es gan to nepiekopju. Vairāk lieku strādāt praktiski, jo tas viņiem dzīvē vairāk noderēs. Puiši arī paši vairāk grib strādāt, nevis kalt teoriju. Protams, ir tādi zēni, kuriem piemīt galdnieka dotības, bet galu galā viņi vienalga aiziet uz augstskolām. Domāju, daudzi nevēlas veidot savus uzņēmumus, jo valsts gremdē un apspiež jaunos uzņēmējus. Nesaprotu, kāpēc valdība šajā ziņā neņem piemēru no ārzemēm, kur ļoti atbalsta uzņēmējus.

Kā veidojušās Jūsu attiecības ar sportu?

-Mācoties Rīgā, aizrāvos ar volejboli, jo skolā bija ļoti labs treneris Kučinskis. Rīgā spēlēju skolas komandā, vēlāk Balvu rajona izlases un arī veterānu komandā. Diemžēl jau pāris gadus pēc celgala traumas vairs nespēlēju. Patiesībā esmu nodarbojies ar daudziem sporta veidiem – sovhoza laikos spēlēju futbolu, basketbolu, rokasbumbu, nodarbojos arī ar vieglatletiku.

No kuriennes tāds sportiskais gars?

-Mana mamma bija augstlēcēja. Neko daudz par viņas sportistes gaitām gan nezinu, jo esmu redzējis tikai vienu diplому. Tagad viņa ir mirusi. Savs noplēns ir arī Jurim Vaskinovičam, kurš bija mans sporta skolotājs.

Droši vien Jūsu bērni mantojuši šo sportisko gēnu...

-Dēls Gints kopš 4.klasses trenējas basketbolā. Meita Laura savulaik arī spēlēja volejboli augstskolas komandā, bet tagad, mācoties maģistrantūrā un strādājot, viņai neatliek laika sportam.

Ko patīk darīt no darba un sportošanas brīvajā laikā?

-Ļoti patīk makšķerēt... Ičā, Rēzeknes upē. Kopā ar draugiem braucu arī uz Lubāna ezeru. Vakaros nereti kaut ko meistaroju no koka. Dažreiz kaimiņi kaut ko palūdz izgatavot. Parasti mums notiek barterdarījums – kaimiņš apar man dārzu, es viņam kaut ko uztaisno no koka. Nesen pagasts lūdza sabiedriskā kārtā izgatavot trīs galdus un afišu stabu.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Pieredze

Pēc studijām Anglijā atgriežas Latvijā

ROBERTA MŪRNIECE pēc Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases pabeigšanas aizbrauca uz Angliju, lai pēc gada saprastu - vēlas dzīvot un studēt tikai Latvijā.

Jau sarunas sākumā Roberta atzīst, ka skola tuvojusies noslēgumam, bet viņai vēl nebija skaidrs, ko vēlas darīt turpmāk. Tas arī bijis viens no iemesliem, kāpēc viņa aizbraukusi uz Angliju.

Paspēj iestāties koledžā un atrod darbu

"Skolā man bija salīdzinoši labas atzīmes. Stājos Rīgas Tehniskajā universitātē, gribēju studēt finanšu inženieriju. Pieteicos Vitola stipendijai, un mani pat uzaicināja uz pārrunām," stāsta Roberta. Viņa neslēpj, ka, iespējams, būtu šo stipendiju saņēmusi, ja vien uzsāktu studijas un paliktu Latvijā. "Bija nojauta, ka šī nav mana īstā vieta. Domāju, no padomju laikiem vēl iegājies, ka uzreiz pēc vidusskolas jāstājas augstskolā, turklāt, kā man teica, ar tik gudru galvu - obligāti," smej Roberta. Viņa jau iepriekš bija skatījusies, uz kuru no Eiropas valstīm varētu aizbraukt kā brīvpārtīgā, taču beigās nolēmusi doties pie krustmātes Anžellas uz Angliju. "Pēdējā brīdī paspēju iestāties koledžā un atradu arī darbu. Pirmajā pusgadā biju kā vāvere ritenī. Koledžā studēju no pirmadienas līdz ceturtdienai, bet piektieni, sestdien un svētdien strādāju. Lai studētu, vajadzēja naudu, un es nevēlējos, lai to man sūta no Latvijas," saka Roberta. Viņa ir pateicīga krustmātei, jo par dzīvošanu jāmaksā nebija, arī koledžā viņai paveicās, - ja studentiem vēl nav 18 gadi, par mācībām nav jāmaksā. Uz to brīdi Robertai bija septiņpadsmit, un veiksme bija jaunietes sabiedrotā.

Kā vāvere ritenī

Viņa strādāja "Body Shop", bet šī pirmā darba pieredze nebija tā labākā. Viņai vajadzēja izsūtīt klientu pasūtījumus. "Darbs nebija ļoti grūts. Vienīgi, lai nopelnītu, gribējās strādāt ilgāk. Grūtāk bija pieņemt iebrācēju darba vadītāju attieksmi. Nebija patīkami, ja par kaut kādu misēkli viņi taisīja traci. Es jau sapratu, ka viņi paši ar savu dzīvi nav apmierināti, tāpēc visu novēla uz citiem. Es zināju krievu valodu, labi zināju angļu valodu, par ko paldies skolotājai Evai Zučikai, bet, kad ar mani runāja poliski, saprast bija grūti. Tiesa, uzņēmuma vadītāju klātbūtnē viņi atcerējās par angļu valodu," pirms darba mēnešus atceras Roberta. "Body Shop" viņa nostrādāja pusgadu un par nopelnīto naudu šobrīd apmaksā savas studijas Latvijā.

Nepatīk visatļautība

Anglijas koledžā Roberta studēja biznesu, jo tas bija vienīgais, kas viņu interesēja. "Ja šeit skolotāji saka, ka viņus neciena, tad man gribas teikt, ka tur neciena ne tik. Ja lekcija ilgst trīs, četras stundas, tu vari aiziet, paņemt kafiju, dzert to un klausīties. Es biju pieradusi pie disciplīnas, kārtības. Man atmiņā palicis, kā skolotāja lūdza sagatavot kāda darba prezentāciju, bet 90% uz to atbildēja, ka to nedarīs. Viņi zina savas tiesības un piespiest darīt kaut ko studentiem nevar. Tas man ir nepieņemami, ja students var atļauties neklausīt pasniedzēju," uzskata Roberta. Viņa vēl piebilst, ka arī draudzība kā tāda tur nepastāv, ir tikai lietišķas attiecības. Latvijā Roberta bija pieradusi pie stingras laika plānošanas, viņa gāja uz pūtēju orķestri, bet te pēkšni - visatļautība.

Iestājas Mančestras universitātē

Jau braucot uz Angliju, Roberta apņēmās gada laikā nopelnīt naudu studijām, lai par to nav jādomā vecākiem, un pilnveidot savas angļu valodas zināšanas. Viņa savu mērķi sasniedza, pat izvēlējās un šogad janvārī iestājās Mančestras universitātē, kur *finances* būtu jāsāk studēt jau oktobri. Tomēr turp viņa nebrauks. Draugi teica, ka gan pieradišot pie dzīves Anglijā, bet Robertai līdostā acīs sariesās asaras - aizlidot prom no Latvijas bija grūti. Viņa atbrauca uz Balviem februārī, kad vajadzēja kronēt nākamo "Mis Balvi" - Lindu Eizāni, jo 2013.gadā šis tituls bija Robertai. "Tieši tad skaidrāk apzinājos, ka nevēlos divas dzīves: vienu - te un otru - Anglijā. Es daudz runāju ar studentiem, kas mācās Anglijas augstskolās, - viņi stāstīja, ka uz lekcijām jāiet labi, ja divas reizes nedēļā. Zināju viņu izglītības sistēmu, man bija jau koledžas pieredze. Vienkārši palika žēl par gadu maksāt 9 tūkstošus," saka

Fotosesija. Internetā Roberta atrada fotogrāfu, kurš meklēja modeli savam fotogrāfa portfolio. Rezultāts - skaistas bildes.

Ciemos atbrauc mamma. Roberta dzimšanas dienā Anglijā piedzīvoja pārsteigumu - viņa izgāja no darba un priekšā gaidīja dāvana - ciemos bija atbraukusi mamma. Šeit viņas apmeklēja Arundeles pili.

Studenta apliecība nemelo.
Northbrook koledžā Roberta studēja biznesu.

Robertā. Lai arī sākotnēji šo naudu samaksā valsts, tā vēlāk tāpat ir jāatgriež. Nu ir skaidrs lēmums, ka Mančestras universitātē Roberta nemācisies.

Latvijā finances studēs angļiski

Roberta pieņēma lēmumu studēt finances vienā no Latvijas augstskolām un studijas apmaksāt pati no savas Anglijā nopelnītās naudas. Finances viņa izvēlējusies studēt tāpēc, ka šajā jomā visam jābūt stingri, kārtīgi, un tas Robertai patik. "Es nedzīvoju tādēļ, lai kādam kaut ko pierādītu. Zinu, ka dzīvot Anglijā nevēlos, jā, varbūt aizbraukt vasarās nopelnīt, to jā. Tur sajaukušas daudzas rases, īstie angļi uz iebrācējiem skatās arvien nosodošāk, jo imigranti atņem darbu pašiem. Daudzi turklāt nezina valodu. Jā, es iedzīvojos un man daudz kas jau likās pieņemami, bet..." - nopūšas Roberta. Viņa piebilst, ka Anglijā viss maksā naudu - labs koncerts, piemēram, 40 paundus, uz kuru vēl jābrauc ar vilcienu, jāpērk biletē. Ēdiens ir neveselīgs. Roberta stāsta, ka, dzīvojot Latvijā, bieži vien nepamanī, cik viss te ir skaisti, tik zaļš un dzīvīgs visapkārt. Šovasar viņa aizbraukusi pie vecmammas uz Vilkovu un baudījusi klusumu, jo Anglijā dzirdēt klusumu esot pilnīgi nereāli. Anglijā viņa skrējusi gar jūru, bet arī tur no klusuma nebija ne vēsts. Troksnis cilvēkos rada stresu.

Londonā. Pie "Tower bridge" Londonā fotografējas ne tikai tūristi.

Ar draugiem no Itālijas. Robertai Anglijā palika daudz draugu, kuri viņu aicina ciemos.

Vieno sarakste ar milājiem. Roberta uzskata, ka, dzīvojot tālu no savas ģimenes, saviem milājiem palīdz sarakste - ne tikai saziņa datorā, bet arī ar roku rakstītas pasta atklātnītēs.

Dzīvē vēlas stabilitāti

"Manu dzīvi krasī mainīja divi lēmumi. Viens, ka es aizbraucu uz Angliju, un otrs - labākais, ka atgriezos Latvijā," saka Roberta. Viņa domā, ka šajā gadā ir iemācījusies ļoti daudz. Varbūt tās nav akadēmiskās zināšanas, bet daudzas atziņas noderēs gan darba meklēšanā, gan komunicējot ar cilvēkiem, gan prasmē sevi pasniegt. "Zinu, ka darba devējs skatās ne tikai CV, bet vārdu un uzvārdu ieraksta arī google un paskatās aktivitātes sociālajos tīklos. Ja nu viņš redz manu "Mis" titulu un nodomā, ka skaista sieviete ir mazāk strādīga? Tāpēc jauniešiem ar aktivitātēm sociālajos tīklos jābūt uzmanīgiem, lai neradītu par sevi maldīgu priekšstatu," saka Roberta. Viņa atklāj vēl kādu faktu, kas runā par labu Latvijai. Anglijā Robertai pietrūcis tā, ko viņa jau ieguvusi savos 19 gados. Šobrīd viņa atsākusi spēlēt orķestri un cer, ka arī Rīgā atradīs kādu pūtēju orķestri vai kolektīvu. "Man tikai vēl jānopērk saksofons," piebilst jauniete. Roberta ļoti cer uz Latvijas ekonomikas augšupeju. "Galvenais ir nebaudīties, neskriet ar galvu sienā, ja tajā ceļā, ko ej, tas nemaz nav vajadzīgs," savu šī briža atziņu pauž Roberta Mūrniece.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Pieredzi lūkojot

Redzētais priecē un iedvesmo

Aija Socka

Ikreiz, kad rodas iespēja vērot aizrautīgu, zinošu un darbīgu cilvēku darba augļus, sirds gavilē priekā. Par to pārliecinājās arī agronomi un citi lauksaimnieki no Balvu, Vilakas un Rugāju novadiem, kas aizvadītajā nedēļā devās Latvijas Agronomu biedrības Balvu nodaļas organizētajā pieredes apmaiņas braucienā.

Audzē arī linus un kaņepes

Pa ceļam uz Vilāniem, kur braucienā dalībnieki apmeklēja SIA "Latgales lauksaimniecības zinātnes centrs" (LLZC) izmēģinājumu lauciņus, bija iespēja vērot novāktos laukus un sakoptās sētas, kā arī liellopu ganāmpulkus, kas Vilānu un Preiļu pusē sastopami daudzās saimniecībās. Mūspuses lauksaimnieki, redzot kuplos ganāmpulkus, ar pārliecību atzina, ka Latgalē galas lopu audzēšanai ir perspektīva.

LLZC direktore Dr. agr. Veneranda Stramkale klātesošos iepazīstināja ar centra darbību atklājot, ka apsaimnieko aptuveni 30 ha zemes platību, audzē 14 laukaugu kultūras (kviešus, miežus, auzas, rapsi, zirņus, lauka pupas, kukurūzu, linus, kaņepes u.c.), kas kopā veido 165 laukaugu šķirnes. Ziemāji platībās jau bija novākti, to ražība bijusi 8 – 12 tonnas graudu no hektāra. Lauksaimnieki, klausoties stāstījumā un vērojot sējumus un izmēģinājumu lauciņus, apbrīnoja aizrautību, neizsīkstošo enerģiju un darba mīlestību, kas staroja no V. Stramkales, kura savulaik darbojusies arī mūspusē. Ar sajūsmu centra direktore stāstīja par šī gada bagātīgo ražu, piemēram, minot vasaras kviešu šķirnes 'Uffo' un 'Robijs', zirņu šķirni 'Casablanka' u.c., kā arī atzīstot, ka svarīga ir ne tikai ražība un kvalitāte, bet arī veldres noturīgums.

Par zemē iesēto vai iestādīto augu bagātību braucienā dalībnieki priecājās arī mājupceļā, apciemojot stādaudzētavu "Sakstagals", kur ar izaudzēto augu dažādību iepazīstināja saimniece Zaiga Graudiņa. Tik plašu augu kolekciju, kur acis priecē, piemēram, augļukoki, ogulāji, košumkrūmi, puķes, var reti sastapt. Un ja vēl saimniece pastāsta stādišanas un audzēšanas niances, tad, protams, grūti atturēties, lai ko neiegādātos savam dārzam vai puķu dobei. Kādam no braucienā dalībniekiem, piemēram, interesēja krūmmellenes, citam - augi, ko izmantot apstādījumiem, bet cits nolēma, ka pēc stādāmā materiāla uz stādaudzētavu dosies pavasari, jo nopietni jāpārdomā, ko iegādāties, kur nopirkto augu stādīt.

Tuvojas karpu nozvejas laiks

Zivkopības akciju sabiedrībā "Nagli" bija iespēja uzzināt par apsaimniekotajiem diķiem, zivju audzēšanu un zveju no direktores Gintas Kalvānes. Latvijas lielākā zivju audzētava realizē aptuveni 200 tonnas karpu gadā. "Mūsu zivim nav dūņu piegaršas, jo kūdra visu neutralizē. Tomēr peldēties diķos nav ieteicams, jo, pateicoties kūdrai, ārā izlidīsi pilnīgi melns," atklāj G. Kalvāne. Zivju nozveja sākas septembra vidū, kas šogad saistībā ar ilgstošo sausumu, iespējams, mazliet iekavēsies. Karpas parasti audzē trīs gadus, kad tās sver aptuveni 1-2 kg. Tas, cik liela karpa izaug, atkarīgs no barošanas (pārsvarā izmanto vietējo zemnieku izaudzētos

Foto - no personīgā arhīva

Vārpu bagātībā. Lauksaimnieki ar interesu vēroja laukaugu dažādās šķirnes un to to īpašības, lai zinātu, kādu šķirni izvēlēties pašu sējumu platībās vai arī ieteikt citiem zemniekiem. Paldies agronomam Imantam Kārkliņam par iespēju apmeklēt vairākas Latgales vietas un objektus, par interesantu, uzmundrinošo stāstījumu un vērtīgajiem padomiem braucienā laikā!

kviešus) un laika apstākļiem. Lauksaimniekus interesēja arī zivju iegāde, dīķu kopšana, zivju ēdienu receptes u.c. jautājumi.

Bauda un novērtē talantu

Aplūkojuši lauksaimniecības objektus, lauksaimnieki ar prieku iegriezās arī Preiļu leļļu muzejā un Raiņa muzejā "Jasmuiža", kur kārtējo reizi pārliecinājās, ka ar talantu, neatlaidību un darba mīlestību iespējams realizēt dažādas idejas. Par to runā cilvēku darbi, jo kā gan citādi rastos, piemēram, tik brīnišķīga leļļu kolekcija, kas uzrunā tuvus un tālus ciemiņus? Savukārt Raiņa muzejā gides pavadībā bija iespēja iekārtas Latgales keramikas izstādē, aplūkot rokdarbu izstādi, kas veltīta Raiņa mammai un vecākajai māsai Liziņai, iepazīt amatus, kas tapuši saistībā ar koka, linu, māla un metāla apstrādi, kā arī, protams, pārķirstīt dzejnieka dzīves lappuses, izstāgjot gan muzeja ēku, gan apkārtni.

Kaimiņos

Tuk, tuk, ripo tvaika bānītis

Edgars Gabranovs

Sestdien kaimiņnovados, tostarp Stāmerienas dzelzceļa stacijā 112.reizi nosvinēja Bāniša svētkus. Pirms tā pienākšanas vietējie ļaudis un ciemiņi varēja iepirkties tirdziņā, kā arī noklausīties koncertu.

Lucija Petrova no Litenes atklāja, ka regulāri apmeklē Bāniša svētkus. Sirmgalvē tāpat atzina, ka bieži apmeklē Balvus, kur dzīvo māsa un brālis. "Regulāri lasu arī "Vaduguni", tāpēc zinu, kas notiek jūspusē. Piemēram, mani izbrīnīja raksts, ka Krišjānu skolā ir tikai viens pirmklasnieks. Nezinu, cik Litenē, bet kopā skolā ir 44 skolēni," viņa piebilda. Taujāta, kas visvairāk patīk Bāniša svētkos, Lucija neslēpa, ka vissirsnīgākā viņai šķiet bērnu uzstāšanās. Arī Gulbenes kultūras centra pūtēju orķestris, viņasprāt, spēlē labi. Tiesa, kāds balvenietis, klausoties kaimiņnovada mākslinieku uzstāšanos, pavipsnāja, ka Gulbenes pūtēji, salīdzinot ar Balvu orķestri, knipas vien esot. Savukārt balveniete Anna Murašova, kura svētkos piedāvāja iegādāties savas zīmētās gleznas, pozitīvi vērtēja notiekošo. "Šeit esmu pirmo reizi – man patīk," viņa neslēpa.

Gulbenes novada domes priekšsēdētājs Nikolajs Stepanovs "Vadugunij" atklāja, ka speciāli Bāniša svētkiem esot pasūtījuši Saulainu laiku: "Šosezon Gulbenes pusē bija ļoti daudz un dažādi pasākumi. Protams, prieceja arī skolēnu dziesmu un deju svētki, kuros bērni guva milzīgu gandarījumu. Tāpat visi kopā priecājāmies Gulbenes novada svētkos. Brīžiem šķita, ka pasākumu jau ir par daudz, kaut gan cilvēkiem patīk atpūsties." Jautāts, vai Gulbenes novada ļaudis ir aktīvi, N. Stepanovs atzina, ka aktivitāte īpaši nepieaug. Ziemeļlatgales ļaudim viņš vēlēja pastāvēt par sevi: "Lai Latgale un Latvija kopumā turētos un aizstāvētu lauku garu, nepakļaujoties tik traki tam centram. Tur jau viņiem liekas, ka valsti viss ir vislabākajā kārtībā, kaut gan situācija, kā mēs visi zinām, nav tik spīdoša." Savukārt Stāmerienas tautas nama vadītāja un pagasta pārvaldes vadītāja pienākumu izpildītāja Gaida Viķsnīja pastāstīja, ka Bāniša svētki Stāmerienas ļaudim vienlaikus ir arī pagasta svētki: "Tā kā mums kaimiņi ļoti patīk, tad nereti gribas būt kopā ar jums - Latgalē. Citeiz mums kā malēniešiem gribas atkal būt lepnākiem. Jebkurā gadījumā draudzēsimies, lai mūs vieno sadarbība!"

Foto - E. Gabranovs

Sagaida bānīti. Pirms bāniša pienākšanas uz skatuvēs kāpa Viktors Podziņš, kurš Gulbenes pusē pazīstams kā laika apstākļu vērotājs. Viņš klātesošajiem solīja saulainu dienu. "Lai paceļ rokas tie, kuriem šodien nespīd saulīte krūtis," viņš aicināja. Jāpiebilst, ka V. Podziņa prognoze piepildījās – sestdien patiesi nelija.

Uz sadarbību!
Gulbenes novada domes priekšsēdētājs Nikolajs Stepanovs un Stāmerienas tautas nama vadītāja Gaida Viķsnīja neslēpa savas simpatijas pret Ziemeļlatgali. "Esam draugi – uz sadarbību!" viņi aicināja.

Foto - E. Gabranovs

Jaundzimušie

Pēc ilgām pārdomām nolemj – būs Stefans. 3.septembrī pulksten 8.27 piedzima puika. Svars – 4,450kg, garums 60cm. Puisēna mammai Elīnai Ģipslei no Rēzeknes šis ir trešais bērniņš – vecākajam dēlam Jēkabam ir 7 gadi, savukārt meitai Rasai – 3. “Pēc pozitīvās dzemību pieredzes ar Rasu šoreiz vairs šaubu nebija, uz kuru dzemību nodaļu braukt. Turklat Balvi ir mana dzimtā puse, jo pati esmu nākusi no Šķilbēnu pagasta Upītes,” atklāj jaunā māmiņa. Elīna stāsta, ka trešajā grūtniecībā abi ar vīru Imantu vairs nekoncentrējās uz jebkādām sajutām vai gaidām par topošā bērniņa dzimumu, jo ģimenē jau ir gan dēls, gan meita. Toties mazā Rasa gan bija pārliecīta, ka mamma gaida māsiņu, savukārt Jēkabs cerēja sagaidīt brāli un ik pa laikam Elīnai neticīgi pārjautāja, vai patiesām brālītis arī būs. Mediķu noliktais dzemību datums bija 28.augusts,

taču Elīna ar vīru savu trešo atvasīti sagaidīja 3.septembrī. Jaunā māmiņa par to tikai priecājas, jo tik ļoti gribējās būt kopā ar Jēkabu dienā, kad viņš 1.septembrī pirmoreiz devās uz skolu – nu jau kā pirmeklasnieks. “Viss notika, kā vēlējāmies. Paguvām arī skolu apmeklēt, un par to man prieks,” teic jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Stefanu, un atklāj, ka otrā dēļiņa vārds nācis smagās un ilgās pārdomās. “Vārdu Stefans zinām no Bībeles, varbūt tādēļ tas mums iekrita acīs. Turklat manu vecmammu, kurai tagad ir 83 gadi, sauc Stefānija. Nospriedām, ka dēla vārds ikreiz mums atgādinās arī par viņu – jauko vecmammu, kura tik daudz ieguldījusi gan manā kristīgajā audzināšanā, gan citu dzīves gudrību izzināšanā,” skaidro Elīna.

Vēl dzimuši:

3.augustā pulksten 19.30 piedzima meitenīte. Svars - 3,620kg, garums 57cm. Meitenītes mamma Simona Karaseva dzīvo Alūksnes novada Ziemeru pagastā.
4.augustā pulksten 9.50 piedzima puika. Svars - 3,170kg, garums 55cm. Puisēna mamma Inga Jepifanova dzīvo Gulbenē.
5.augustā pulksten 17.47 piedzima puika. Svars - 3,400kg, garums 53cm. Puisēna mamma Ieva Maļinina dzīvo Alūksnes novada Jaunannas pagastā.

Ģimenē visiem vārdi sākas ar burtu ‘A’. 2.septembrī pulksten 10.49 piedzima meitenīte. Svars – 4,260kg, garums 55cm. Meitenītes mammai Aijai Šnegovai no Rugāju pagasta šis ir trešais bērniņš. “Mazo māsiņu mājās gaida brālis Adrians un māsiņa Arvita. Jāteic gan, ka domas par trešā bērniņa dzimumu ģimenē krasī atšķirās. Mēs ar meitiņu gribējām meitiņu, bet Adrians ar tēti Aivaru cerēja sagaidīt puiku. Beigās uzvarēja meitenes, jo 2.septembrī pasaulē nāca mana otrā meitiņa, kuru nosaucām par Amēliju,” skaidro nu jau trīs bērnu mamma. Viņa stāsta, ka, tāpat kā divas iepriekšējās reizes, arī tagad abi ar viru no vārdadienu kalendāra izrakstīja meiteņu vārdus, kas sākas ar burtu ‘A’. Tas tādēļ, ka visiem ģimenē vārdi sākas ar pirmo alfabētu burtu, un izņēmums nedrīkstēja būt arī šī reize. Aija izrakstīja vairākus vārda variantus, taču galavārdu teica vīrs, kurš

nolēma, ka mazulīti sauks par Amēliju. Jaunā māmiņa stāsta, ka pirmais cilvēks, kuram viņa paziņoja par meitiņas nākšanu pasaulē, protams, bija vīrs Aivars, kurš dzemdībās nepiedalījās, jo palika mājās pieskatīt mazākos bērnus. Savukārt nākamā šo brīnišķīgo ziņu saņēma Aijas mamma, kura tagad ciemojas pie saviem daudzajiem mazbērniem īrijā. Nu jau trīs bērnu mamma stāsta: “Tagad mammai mazmeitiņas ir pārsvarā, jo no septiņiem mazbērniem ir 4 mazmeitas un 3 mazdēli. Taču visražīgākais viņai bija 2008.gads, kad vienā gadā teju ik pēc 2 mēnešiem mēs – bērni – savai mammai dāvājām trīs burvīgus mazdēlus.”

6.augustā pulksten 6.39 piedzima puika. Svars - 3,280kg, garums 55cm. Puisēna mamma Aiga Pundure dzīvo Vīlakā.

7.augustā pulksten 8.47 piedzima meitenīte. Svars - 3,150kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Inese Kočeškova dzīvo Gulbenes novada Galgauskas pagastā.

7.augustā pulksten 16.06 piedzima puika. Svars - 3,300kg, garums 54cm. Puisēna mamma Betija Kočane dzīvo Rugāju novada Rugāju pagastā.

Augustā

Reģistrētas laulības

Baltinavas Romas katoļu baznīcā

Aīda Zalcmane un Armands Ruskulis

Balvu novada Dzimtsarakstu nodalā

Valērija Pozņaka un Jānis Ozoliņš
Sintija Īskāne un Edgars Frolovs
Laura Marcinkēviča un Arvīds Marcinkevičs
Zane Trupovniece un Linards Ūdrēns
Iluta Voite un Ritvars Akmens
Modrīte Gurkina un Kristaps Jurkovs
Tatjana Kokoreviča un Sergejs Bārda

Balvu Romas katoļu baznīcā

Kristīne Trusova un Jurijs Petuhovs
Līga Ostrovska un Vitālijs Beļakovs
Vika Arnicāne un Roberts Rutmanis

Balvu Evāngēliski luteriskajā baznīcā

Guna Ozoliņa un Māris Punīņš

Bēržu Romas katoļu baznīcā

Eliņa Rižā un Guntars Liepiņš

Rugāju novada Dzimtsarakstu nodalā

Santa Sārtaputne un Ivars Piziks

Vilakas Romas katoļu baznīcā

Inese Babāne un Uldis Logins
Iveta Dvinska un Juris Gusevs
Sandra Dadžāne un Andris Misinš

Vilakas novada Dzimtsarakstu nodalā

Irina Bogdanova un Vladimirs Šaters

Reģistrēti jaundzimušie

VILĀKAS NOVADĀ

Žīguru pagastā

Gabriela Barbaniška (dzimusi 12.augustā)

Šķilbēnu pagastā

Rojs Circenis (dzimis 15.augustā)

BALVU NOVADĀ

Anastasija Brosova (dzimusi 27.jūlijā)

Nikita Ivanovs (dzimis 6.augustā)

Ģirts Kairišs (dzimis 18.augustā)

Gustavs Lielbārdis (dzimis 15.augustā)

Arta Logina (dzimusi 16.augustā)

Elizabete Pušpure (dzimusi 16.jūlijā)

Estere Šulta (dzimusi 30.jūlijā)

Marks Vavilovs (dzimis 20.augustā)

Rinalds Žugs (dzimis 28.jūlijā)

Reģistrēti mīlušie

Anatolijs Larionovs (1952.g.)

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā

Natālija Lāce (1958.g.)

Leonora Kaša (1926.g.)

Jānis Staune (1946.g.)

Herta Zelča (1935.g.)

Vectilžas pagastā

Anna Zelča (1939.g.)

Vīksnas pagastā

Tatjana Smirnova (1935.g.)

Balvu pilsētā

Jevgenija Laicāne (1928.g.)

Jānis Ločmelis (1935.g.)

Reinis Ošs (1942.g.)

Vladimirs Plots (1954.g.)

Andrejs Stašs (1938.g.)

Anna Strazde (1935.g.)

Stanislavs Rakovskis (1927.g.)

Vasilijs Rubcovs (1976.g.)

Celojums

“Lustes” dejotāji piedalās festivālā Horvātijā

Balvu Kultūras un atpūtas centra senioru deju kopai “Luste” izveidojusies skaista tradīcija - vasarās ceļot un koncertēt ārzemēs. Šogad, atsaucoties uz Muzsa festivāla organizatoru biroja uzaicinājumu, dejotāji devās uz Horvātiju, lai piedalītos festivālā “Summer in Adria”.

Festivāls notiek kopš 2010.gada, tajā piedalās folkloras grupas, orķestri, deju grupas, kori, mūzikas grupas no visas pasaules. Festivāla mērķis - veicināt tautu deju, mūzikas, dziesmu attīstību, veicināt dažādu tautu kultūru apmaiņu, dot iespēju tautas māksliniekam apliecināt savu talantu un dotības. Mūsu uzdevums festivālā bija demonstrēt senioru deju kopas “Luste” prasmes un tradīcijas, piedaloties koncertos Crikvenicā un Opatijā.

Pa ceļam – daudzi apskates objekti

12.augustā uzsākām tālo ceļu uz Horvātiju. Pirmā diena pagāja, vērojot Lietuvas un Polijas dabas ainavas, sakoptos laukus un augļu dārzus, mazo ciematīnu burvību un baznīcu majestātisko svinīgumu, Polijas kūrortpilsētu Augustovu un Augustovas kanālu, kam ir 18 slūžas un kura vidējais dziļums ir 2,25 m. Vēlu vakarā sasniedzām Polijas – Čehijas robežpilsētu Cieszyn. Otrajā dienā šķērsojām trīs valstis – Čehiju, Austriju un Slovēniju. Priečājāmies par labības, kukurūzas, saulespuķu, apīnu laukiem, vīnogulāju stādījumiem, milzīgajiem vēja ģeneratoriem un saules baterijām, ideālajiem ceļiem. Aptuveni 10 km uz dienvidaustrumiem no Brno (Čehijā) pabraucām garām Austerlicas kaujas vietai. Vēsturē šī kauja pazistama kā Trīs imperatoru kauja, tā notika 1805.gada 2.decembrī. Kaujā, kas ilga deviņas stundas, uzvaru guva Napoleona Bonaparta vadīta Francijas armija pār Krievijas un Austrijas kopējo armiju. Pēcpusdienā viesojāmies Austrijas otrā lielākajā pilsētā Grācā, kas atrodas Austrijas dienvidos pie Mūras upes. Šo Štīrijas federālās zemes galvaspilsētu dēvē par studentu pilsētu, jo tajā atrodas 6 universitātes ar 40 000 studentiem. Grācu sauc arī par dārzu pilsētu, jo parki un dārzi aizņem gandrīz pus no pilsētas teritorijas. Vecpilsētā, kas kopš 1999.gada ir iekļauta UNESCO pasaules kultūras mantojuma sarakstā, atrodas ap 1000 dažādu gadījumu un stilu celtnes. Devāmies ekskursijā pa Grācu, aplūkojot savdabīgas pilsētas ēkas un ievērojamākas vietas – Rātsnamu, skaistās strūklakas, modernās arhitektūras paraugu – Kunsthous (Modernās mākslas muzeju Mūras upes krastā), gotiskās arhitektūras šedevru – Domu. Ar liftu uzbraucām senajā pilskalnā, kur kādreiz atradās neienemams cietoksnis – Habsburgu bijusi rezidence Šlosberga. Pēc Austrijas sakāves cīnās pret Napoleonu cietoksnī nojauca un, tikai pateicoties iedzīvotajū savāktajai izpirkšanas maksai, izdevās saglabāt torni ar pulksteni, kas tagad kļuvis par pilsētas simbolu. No pilskalna vērojām vecpilsētu un straujo Mūras upi. Par īpašu apskates objektu kļuva Murinsel - māksliga, peldoša platforma Mūras upes vidū, ko ar tās abiem krastiem savieno gājēju tiltiņi. Platformas jeb salas vidusdaļa izveidota milzīga (50m x 20m) gliemežvāka formā un uz tās atrodas kafejnīca un atpūtas centrs. Platforma var uzņemt 350 viesus, un tās dizainu veidojis amerikāņu mākslinieks Vito Acconi, atzīmējot Grācas kļūšanu par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2003.gadā. Vakarpusē šķērsojām Slovēniju, kuru dēvē par Eiropas jauno dārgakmeni. Tā ir zeme, kuras teritorija ir trīs reizes mazāka par Latviju – tikai 20 273 km². Braucot vērojām Alpu virsotnes, kas sasniedz pat 2864 m augstumu, lieliskos ceļus ar gigantiskiem pārvadiem, unikālus pilis un cietokšņus. No gides Silvijas stāstījuma uzzinājām, ka Slovēnijas kalnu upju un ezeru koši zilzilaļajā ūdenī var noķert pat Eiropas visielāko foreli – marmorforeli, jā, un ka šo upju ūdeni var dzert arī nevārītu. Izrādās, Slovēnijas bagātība ir arī pazemes valstība ar desmitiem kilometrus garām pazemes ejām. Vēlu vakarā pārbraucām Horvātijas robežu. Spozi izgaismota, mūs sagaidīja Horvātijas galvaspilsēta Zagreba.

Apbur Plitvices ezeri

Apmeklējām vienu no skaistākajiem dabas parkiem visā Balkānu pussalā – Plitvices ezeru nacionālo parku. Tas ir lielākais no astoņiem Horvātijas nacionālajiem parkiem un 1979.gadā iekļauts UNESCO visspasaules mantojuma sarakstā. Paši horvāti šo pasakaino ainavu un dabas skaistumu sauc par astoto pasaules brīnumu. Sešpadsmit lielāki un mazāki kristāldzidri Plitvices ezeri laistās kā pērles starp Horvātijas Dināru kalna mežiem. Savstarpēji viņi ir savienoti ar strautiņiem, kaskādēm un 90 lielākiem un mazākiem trokšņainiem ūdenskrutumiem. Ezeru kopējā platība ir 217 ha, bet mežu - 22308 ha. Plitvices ezeri izkārtoti slīpo kāpņu veidā. Visaugstākais no tiem -

Foto - no personīgā arhīva

Vienkop. “Luste” pie Biserujkas alas.

Prošālnoje (Atvadu) - otrs lielākais ezers, atrodas 636 metrus virs jūras līmeņa. Pēdējā, viszemākā ezera (Novakovitsa Brod) augstums ir zemāks par 133 metriem. Vislielākais no ezeriem – Kozjak – aizņem 82 hektāru platību un tā dziļums ir 45 metri. Nacionālajā parkā var redzēt 1267 dažādu augu, 55 orhideju sugas, 321 tauriņu sugu, 161 putnu sugu, apmēram 21 sikspārņu sugu. Nacionālā parka simbols ir lācis, kas ir Plitvices mežu lielākais dzīvnieks. Plitvices ezeru nacionālo parku iepazīnām, dodoties jaukā pastaigā gar klinšu ieskautajiem ūdeņiem, vērojot dzidros smaragdzajos ezeru ūdeņus un milzīgos zivju barus, klausoties putojošo ūdenskritumu šalkonā. Mūs sagaidīja jaukus brauciens ar kuģīti pa Kozjaka ezeru un negaidīti pārsteidza negaiss ar spirdzinošu lietu. Noslēdzot ekskursiju nacionālajā parkā, bijām izmirkuši lietū, tomēr katra Plitvices ezera neatkarījamā skaistuma apburti.

Par taksometru kalpo laivas

Celā uz Rijeku neizpalika fotopauze Senjas pilsētiņā, ko šķērso 45. paralēle. Bijām unikālā vietā – 5000 km līdz ekuatoram un 5000 km līdz Ziemeļpolam. Vakarpusē ieradāmies festivāla vietā Rijekā, baudījām siltos (+25°C) un kristāldzidros Adrijas jūras ūdeņus. Vēlu vakarā – mežīnājums nākošās dienas koncertam un atkal naksniņā pelde Adrijas jūras sāļajos ūdeņos. 15. augusta rītā pāri iespaidīgajam 1430 m garajam Krkas tiltam pārbraucām uz Krku - pašu lielāko Horvātijas salu Adrijas jūrā. Tā ir slavena ar savu dabas skaistumu, maigo klimatu un tūkstošiem gadu senu vēsturi. Salas teritorija ir 409,9 km², augstākais punkts atrodas 569 m virs jūras līmeņa. Krkas salā atrodas arī lidosta, kas kalpo arī kā apkārtējo salu un Rijekas pilsētas lidosta. Ar laivu – *taksi* devāmies uz nelielo Košljunas salu, uz kuras atrodas franciskāņu klosteris, baznīca, bibliotēka ar aptuveni 20000 sējumiem, no kuriem daži ir ļoti vērtīgi un reti eksemplāri. Apmeklējām vēstures un etnogrāfijas muzeus. Etnogrāfijas muzejā aplūkojama iespaidīga tautas tērpas, porcelāna un vara trauku, dažādu darbarīku izstāde. Īpašu uzmanību piesaista dažādu pasaules valstu naudas kolekcija. Te atradām arī Latvijas naudu. Devāmies arī uz pazīstamāko kūrortu Krkas salā - salas dienvidu pilsētu Bašku. Vīnogu dārzu un olīvkoku birzthalu ieskautās Baškas oļu pludmales ir vienas no skaistākajām Adrijas piekrastē. Pilsētinās jūras akvārijā iepazīnām neparasto Adrijas jūras zemūdens pasauli, izstaigājām vecpilsētas centra ieliņas, vērojām klinšainos Velebitas kalnus un skaistos skatus Baškas Lielajā pludmalē, kas ir dabīgi izveidojusies oļu pludmale un stiepjas 1,8 km garumā. Nākamais apskates objekts Krkas salā – Biserujkas stalaktītu ala, kuras garums ir ap 110 metriem. Ar lielu interesiju aplūkojām daudzo stalaktītu, stalagmītu un kalcīnu kolonnu galerijas.

“Ols lobs? Gosti lobi!”

Vēlu vakarā piedalījāmies koncertā Crikvenicas galvenajā laukumā. Savu uzstāšanos uzsākām ar deju “Jumis”. Atraktīvi un izjusti izdejojām arī pārējās šī koncerta dejas “Ols lobs? Gosti lobi!”, “Eima, eima, moseņis” un “Zoja”, saņemot skaļus skatītāju aplausus. Koncerta noslēgumā senioru deju kopu “Luste” apbalvoja ar diplomu un skaistu kausu. Šajā starptautiskajā festivālā piedalījās ļoti daudz pašdarbības kolektīvu no visas pasaules, arī pieci kolektīvi no Latvijas: Balvu senioru deju kopa “Luste”, deju kolektīvs “Imanta” no Rīgas, Priekules vidējās paaudzes deju kolektīvs “Duvzare”, Grobiņas jauktais koris “Vēl” un Livānu bērnu folkloras kopa “Ceiruleits”.

Pārsteidz negaiss ar vētru

16.augusta rītā ar nelielu kuģīti devāmies braucienā pa Adrijas jūru no Crikvenicas līdz senajai pilsētai Vrbnikai, pa ceļam baudot dienvidu sauli, klinšaino piekrasti, jūras burvību un vērojot delfinu rotājas. Pilsētā Vrbnik atrodas uz 48 m augstas klints pašā jūras krastā. Ar *vilcienīju* uzbraucām kalnā, vietējās gides Robertas pavadībā pa šaurajām, līkumainajām, brūgētajām ielinām (šaurāk iela – 0,45m plata) izstaigājām vecpilsētu un apskatījām seno baznīcu, dzīvojamās mājas, nelielas kafejnīcas un krodzījus. Pusdienās - zivju maltīte, baudījām Adrijas jūras zivi, mīdijas, kalmārus, astoņkājus un spinātus. Garšojām arī Vrbnikas slavenos vīnus. Atpakaļceļā uz Crikvenicu mūs pārsteidza spēcīgs negaiss ar vētru. Kad laimīgi bijām sasnieguši krastu un pietauvojušies, konstatējām, ka Crikvenicas pilsētā ir plūdi – ielās ūdens sniedzās līdz puscelim. Salījuši, bet priešīgi atgriezāmies viesnīcā Grabrovā, vēl arī pārsprezdam ekstremālos notikumus braucienā ar kuģīti pa Adrijas jūru.

Prombraukšanas dienā - lietus

Adrijas jūras piekraste Horvātijā tiek uzskatīta par saulaināko vietu Eiropā, šeit ir visvairāk uzskaitito un reģistrēto saules stundu gadā (2 718). Bet mūsu prombraukšanas dienā lija... Arī ceļā uz Ungāriju bridi pa brīdim spēcīgi lija. Pēcpusdienā šķērsojām Horvātijas – Ungārijas robežu un devāmies uz Budapeštu, pabraucot garām Balatona ezeram, kas ir lielākais iekšzemes ezers Centrāleiropā. Balatons ir slavens ar tā kristāldzidro ūdeni, kas maina krāsu atkarībā no saules, vēja un mākoņu gājuma. Ezers ir garš un šaurs, un tā virsma sniedzas gandrīz 600km² plašumā. Pateicoties Vidusjūras mikroklimatam, te ir iecienīta peldvieta. Balatona ūdenim piemīt ārstnieciskas īpašības. Vakarā ap plkst. 20.00 sasniedzām vienu no skaistākajām Eiropas galvaspilsētām – Budapeštu, kas tiek sauktā par “mazo Parizi” vai “Donavas pērlu”. Spītējot spēcīgajam lietum, devāmies braucienā ar kuģīti pa Donavu, vērojot pilsētas apbūvi abpus Donavas krastiem, skaisti izgaismotos tilts un ievērojamākās vēsturiskās vietas - karalpili, baznīcas, Zvejnieku bastionu, Mātīša katedrāli, Gellerta kalnu, pasaules greznāko parlamenta ēku.

Kur ir skaistās sievietes ieleja?

18.augustā mūs ceļā vījās uz Egeru - pilsētu, kas slavena ar saviem arhitektūras pieminekļiem, vīniem un ārstnieciskajiem avotiem. Egerā ir savdabīga vecpilsēta, tajā atrodas sengrieķu templim līdzīga bazilika. Kopš turku laikiem te ir saglabājies minarets. Pilsētas augstākajā vietā atrodas dižais Egeras cietoksnis, no kura mūriem paveras lielisks skats uz pilsētu. Egera tautā tiek sauktā par Ungārijas baroka pērlu un valsts dārgumu lādīti. Egerā ir pieejama jauka atrakcija – peldēšanās minerālūdens baseinos, kuros no zemes dzilēm nemītīgi plūst silts, ārstnieciskus minerālsāļus saturošs ūdens. Te milzīgā, apzaļumotā teritorijā atrodas 7 baseini (ārstnieciskais, termālais, bērnu, atklāti un aizklāti baseini ar džakuzi, “pērļu gulta”, zemūdens masāža, ūdenskrutums), kā arī “ūdens cietoksnis”. Egeras termālajiem ūdeņiem ir ārstnieciska iedarbība pret kaulu kaitēm. Egera ir arī viens no ungāru vīna darītāju centriem, tāpēc pilsētas viesiem parasti tiek piedāvāts lielisks vīnu klāsts. Savu ekskursiju Egerā noslēdzām ar “Skaistās sievietes ielejas” apmeklējumu, kur baudījām pikanto gulaša zupu un degustējām slavenos Egeras vīnus.

MARUTA BROKĀNE, “Lustes” dejotāja

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule

- ⇒ Viļņošanās mīlestībā. Ieva Akuratere atļaujas nebaudīties no bailēm.
- ⇒ Glastonberijas priesteriene. Rituālās maģijas piekopēja un okultiste Diona Fortūa.
- ⇒ Orgonītu piramīdas. Noslēpumainie instrumenti vēlmju īstenošanai.
- ⇒ Ievibrē dzīvības energiju. Mūzikas ietekme uz cilvēka psihi un auru.
- ⇒ Rakstnieces stāsts. *Suņa rēgs* uz vientoņā ceļa.

⇒ Garīgie sargi. *Liepa māca, kā sievai jārūpējas par vīru.*

Ilustrētā Zinātne

- ⇒ Komētu medniece vajā savu upuri. Veikusi 6,4 miljardus km, zonde "Rosetta" pirms gada nonāca orbitā ap komētu 67P. No turienes tā palaida uz komētu nosēšanās moduli, bet visurgājējs neatradā cietu pamatu zem kājām. Tagad zondei būs pašai jāmēģina noskaidrot, vai dzīvības pamatelementus uz Zemi varētu būt nogādājusi kāda komēta.
- ⇒ Lidošanas mīti. *Lidmašīnas bijeite ir nopirkta, ceļasoma sakravāta, ir atvajinājuma laiks. Ceļojumā bieži vien ir iekļauts lidojums, un daudzi tūristi to gaida ar bažām. Bet vai lidmašīna tiešām var nogāzties pēc sadursmes ar putnu? Un vai turbulence var noraut lidmašīnai spārnu? Kādi ir 10 visizplatītākie mīti par lidmašīnām.*

⇒ Kas ir magnētisms? *Ik dienu tu pastaigājies pa milzīgu magnētu - Zemi. Mūsu plānētas magnētiskais lauks darbojas kā vairogs, kas aizsargā dzīvību no kaitīgā starojuma, kas nāk no Saules un pārējā Visuma. Turklat magnētisms laj arī datoram saglabāt informāciju un vēja ģeneratoram saražot elektrību.*

⇒ pH diēta tuvplānā. *Par organismu skābju un sārmu līdzsvara saistību ar cilvēka veselības stāvokli pēdējā laikā runā arvien biežāk. Valda uzskats, ka mūsdieni cilvēku organismi ir pārāk skābs, ko rada neveselīgs uzturs.*

⇒ Organismam vajadzīgs adrenalīns. *Sirds pukst straujāk. Asinsvadi paplašinās. Elpošana klūst intensīvāka. Papildu skābeklis, hormoni un enerģija mutuļo ķermenī, un baudas tirpas izplatās uz ikvienu muskuli. Adrenalīnam ir tāda pati iedarbība kā kokaīnam, un adrenalīna meklētājiem visi līdzekļi ir labi, lai nodrošinātu nākamo reibumu.*

⇒ Černobiļu apraks metāla šķirstā. 36 000 tonnu tērauda iekapsules Černobiļas AES. Betona slānis, kas apsedza spēkstaciju, sācis drupt, tāpēc tagad top gigantisks metāla šķirsts, kas novērsis dzīvībai bīstamā plutonija izplatišanos Eiropā.

Dari Pats

- ⇒ Spāru svētki alpīnista jaunbūvē. *Visīstākais amatieris - programmnodrošinājuma jomā strādājošais Kārlis Priedītis, kura iepriekšējā celtniecības pieredze, kā pats saka, tuvu nullei, pirms gada kērās pie jaunas ģimenes mājas būvniecības. 90% būvdarbu Kārlis veicis paša spēkiem, bet pirms mēneša ar ģimeni nosvinēja spāru svētkus.*
- ⇒ Brūgējam iebrauktuvī!

Izturīga brūgējuma noslēpums nav akmeni segumā, bet gan pamatnē zem tiem! Taču stingru iebrauktuvēs pamatni var izveidot tikai ar pamatiņi smagu plates vibroblīti.

⇒ Grīdas apkure virs veciem dēļiem. *Jums ir koka dēļu grīda, kas savu laiku nokalpojusi un prasās pēc jaunas? Lūk, ideja - pārvērtiet to par pamatni grīdas apkurei, pa virsu uzklājot jaunu trīsslāņu parketa segumu!*

⇒ Bēniņu logs klasicķas tradīcijās. *Lukarna - jumta loga izbūve, kurās pirmsākumi meklējami baroka laikmeta arhitektūrā. Mūsdieni mansarda logi ir mazliet garlaicīgi savā plakanumā, bet šādas logu izbūves - arhitektoniska klasika!*

⇒ Nopuvuša stūra remonts. *Koka konstrukciju apakšgali, kas atrodas tiešā zemes tuvumā, parasti ir pirmie, kas padodas laika zobam - sāk pūt, satrun. Bet remonts ir vienkāršaks, nekā var šķist. Galvenais, ja redzat, ka nepieciešams remonts, neatlikt to gadiem!*

Prātnieks

6. kārtā

Šajā gadā konkursa "Prātnieks" minētājiem atbildes būs jāmeklē daiļliteratūrā. Pie Jums reizi mēnesī dosies kāds rakstnieks, kāds romāns vai kāds literārais tēls. Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā. Veiksni minētājiem!

Par puiku, kurš gribēja redzēt, ka zeme ir apaļa

Septembrī aprit 155 gadi, kopš dzimis latviešu rakstnieks un pedagogs Sudrabu Edžus, un 115 gadi, kopš izdots viņa populārākais darbs "Dullais Dauka".

1. Kāds ir rakstnieka Sudrabu Edžus īstais vārds?
2. Sudrabu Edžus iemīļotajā atpūtas vietā viņa dzimtajās mājās ir iestādīta ozolu un bērzu birzs, kurai dots Dullā Daukas vārds. Kurā Latvijas vietā tā atrodas?
3. Kurā grāmatu sērijas "Sprīdīša bibliotēka" sējumā ir publicēts stāsts "Dullais Dauka"?
4. Kurš populārs latviešu aktieris audio grāmatu sērijā "Klausāmgrāmata" (tā pieejama arī mūsu bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā) ierunājis stāstu "Dullais Dauka"?
5. 1968.gadā skatītāji pirmo reizi ieraudzīja un iemīloja leļļu filmu "Dullais Dauka". Kas ir šīs filmas režisors?
6. 2012.gadā Latvijas Nacionālā opera, popularizējot latviešu opermūziku, radīja komponista Andreja Dzenīša iestudējumu "Dauka". Kura pazīstama latviešu aktrise ir šīs operas režisore?
7. Kurš Latvijas teātris ir iestudējis pasaku pieaugušajiem ar baltām beigām "Dullais" Kristas Burānes un Mārtiņa Eihes režijā?

Atbildes uz 6. konkursa jautājumiem gaidīsim līdz

1.oktobrim Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā (Tirgus ielā 7, Balvi, LV-4501) vai elektroniski uz e-pastu: sandra@balvurcb.lv.

Balvu uzvarētājam nodrošina veikals "Zvaigzne ABC" Balvos. Vairāku pareizo atbilžu gadījumā veiksminieks tiks izlozēts.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Kurp doties? Iesūtīja Atis Bužs.

Pie muzeja. Iesūtīja Atis Bužs.

Medībās. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Vai šeit gribētu dzīvot? Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Meklējam atbildi

Vai muiža bija labākā izvēle?

Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas audzēkņa māte interesējas: "Kāpēc šis skolas skolēniem internāta remonta laikā jādzīvo muižā, kas ir katastrofālā stāvoklī, ja tanī pašā laikā viņus varētu izvietot Balvu Valsts ģimnāzijas internātā, kas nav noslo-gots?"

Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas (BPVV) direktore BIRUTA VIZULE skaidro, ka muižas telpas nav tik kritiskā stāvoklī, lai tur nevarētu dzīvot: "Turklāt tas ir pagaidu risinājums, jo internāta renovāciju paredzēts pabeigt jau 31.oktobrī. Pirms šī lēmuma pieņemšanas sazinājāmies arī ar Valsts Vides veselības inspekciju Valmierā, kas piekrita risinājumam uz pāris mēnešiem izvietot internāta skolēnus muižā. Runājot ar audzēkņiem, neviens nav izteicis pretenzijas par dzīvošanu muižas telpās, arī neviens no vecākiem nav griezies pie mums ar pretenzijām. Skolēni un vecāki ir gaidīti skolā, un skolas vadība vienmēr ir gatava risināt problēmas un sniegt atbildi uz jebkuru jautājumu. Balvu novada pašvaldība ir apstiprinājusi šo lēmumu, jo muižas telpas šobrīd nav noslogotas. Pirms dien telpas apskatīja arī Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes darbinieki. Turklāt muiža ir viena no mūsu skolas struktūrvienībām un atrodas, kaut nedaudz, tomēr tuvāk skolai, nekā ģimnāzijas internātā. Ejot uz skolu, bērni ietaupa 10 – 15 minūtes." BPVV direktore atklāj, ka šogad dzīvot skolas internātā vēlmi izteikuši jau 45 audzēkņi, kas ir vairāk nekā pērn. Tas nozīmē, ka, izvietojot bērnus BVĢ internāta telpās, visiem tāpat nepietiku vietas.

Izmantos skolas dušas

3.septembrī, apskatot BPVV skolēniem atvēlētās telpas, pārliecīnājāmies, ka tās ir diezgan noplukušas, tomēr lietojamas. Diemžēl visā ēkā ir tikai viena duša. "Internāta audzēkņi varēs lietot dušas arī skolas telpās, jo to mums ir pietiekami daudz. Šim nolūkam esam izstrādājuši izmaiņas internāta iekšējās kārtības noteikumos renovācijas laikam, kurā noteiktas tiesības internāta bērniem izmantot skolas dušas pēc noteikta dušas telpas apmeklēšanas grafika," problēmas risinājumu skaidro B.Vizule. Viņa piebilst, ka bērniem muižā ir arī labiekārtota virtuve, ko viņi labprāt izmanto, bet drīzumā skolotājs Gatis Stepanovs atvedīs arī tenisa galdu.

Savukārt uz jautājumu: "Kādēļ iekārtot muižas istabiņas sāka tik vēlu – 31.augustā?" BPVV direktore atbild: "Jo mēs līdz pēdējam brīdim nezinājām, cik skolēnu pieteikties dzīvošanai internātā." Savukārt, atspēkojot pretenziju, ka, tik vēlu pārceļoties, vēl nav pagūts iekārtot skolēnu mācību un atpūtas telpu, izvietot tur datorus un ievilkst internetu, B.Vizule saka: "To izdarīs vistuvākajā laikā. Visās skolās pirmā ir adaptācijas nedēļa."

B.Vizule pauž izbrīnu, ka ar šādām pretenzijām neviens no vecākiem vai skolēniem nav vērsies pie viņas, un aicina to darīt, ja rodas kādi jautājumi

Foto - A.Krisanovs

Viena no pagaidu internāta istabiņām. Lai gan 3.septembrī apskatītā istabiņa izskatījās noplukusi, tas ir tikai pagaidu risinājums, jo pēc diviem mēnešiem skolēni pārcelsies uz renovēto internātu. Kā stāsta internāta administratore Edite Kaufmane, bērni dzīvošanu muižā uztver kā piedzīvojumu. Vakaros ar viņiem nodarbojas divi pedagozi, bet naktī – nakts auklīte. Dzīvošanai muižā ir arī savas priekšrocības, jo skolēniem būs iespēja apmeklēt šeit notiekošos ikboksa treniņus un aerobikas nodarbības.

Foto - A.Krisanovs

par skolēnu dzīvošanu vai mācību procesu: "Viss ir izrunājams un visas problēmas ir risināmas. Šīnā gadījumā neviens bērns neiebilda kādu laiku padzīvot muižā, un, mūsu skatījumā, galvenais ir bērnu labsajūta. Arī no vecākiem neesam saņēmuši nevienu pretenziju."

Neviens pat nejautāja

Gribēdam pārliecināties, vai tiešām neesen renovētās Balvu Valsts ģimnāzijas internāta telpas ir tik maz noslogotas, sazinājāmies ar ģimnāzijas direktori INESI PAIDERI, kura apstiprināja, ka no 40 vietām internātā šobrīd aizņemtas tikai 7. Viņa pastāstīja, ka neviens viņu nav uzrunājis, lūdzot iespēju BPVV skolēnus izmitināt BVĢ internātā. "Man pret to nebūtu nekādu iebildumu, ja nu vienigi pašiem bērniem nāktos mērot tālāku ceļu līdz savai skolai," apgalvoja I. Pайдere.

Balvu novada pašvaldības izpilddirektore IMANTA SERDĀNE apstiprināja, ka variants par skolēnu izmīnāšanu BVĢ internātā nav izskatīts. "Šo jautājumu risināja skolas direktore. Viņa visu saskaņoja, un tika nolemts skolēnus izvietot muižā. Muižas telpām deva priekšroku arī tādēļ, ka tās atrodas šī mācību iestādes pakļautībā un atrodas tuvāk skolai. Iespēju skolēnus izvietot ģimnāzijas internātā neizskatījām, bet saprotu arī to, ka katrai skolai savi skolēni ir tuvāki." I.Serdāne noliedz, ka muižas telpas ir bīstamas dzīvošanai:

Mācību un atpūtas telpa.

3.septembrī, kad apmeklējām muižu, mācību un atpūtas telpa vēl nebija aprīkota ar datoriem un internets nebija ievilkts. Taču internāta administratore Edite Kaufmane atklāja, ka muižā ir lielisks Wi-Fi tīkla pārklājums.

"Problēmas ir tikai ar skatuvi, bet pārējās telpas nav bīstamas."

Skolēniem pretenziju nav

Aprūnājoties ar vairākiem internāta iemītniekiem, izrādījās, ka bērniem nav iebildumu kādu laiku padzīvot muižā. Arī ar dušas izmantošanu nevienam problēmas nav radušās. "Mums ļoti patīk muiža, esam glīti un mājīgi iekārtotu savu istabiņu. Arī dušā ejam, kad gribam, nav nekādu rindu. Audzinātāji un auklītes ir superīgas, ienāk, parunājas ar mums, ļauj darbinieku atpūtas telpā skatīties televizorū. Priecājamies, ka varam izmantot arī virtuvīti," apgalvo 1.kursa skolniece Gita Valtere no Žīguriem.

Viņas kursabiedrene Lidija Jerjomina no Vilakas, kura kopmītnēs dzīvo pirmo reizi, stāsta: "Sākumā bija grūti, negribējās palikt kopmītnēs, tādēļ braukāju uz mājām. Bet pēc pirmās muižā pavadītās nakts palika ļoti labs iespāids. Vairs nemaz negribas braukt mājās. Tur ir ļoti jauki. Visi bērni saudzīgi lieto ūdeni dušā, tāpēc visiem ir iespēja nomazgāties. Telpas ir tīras, patīkami tur uzturēties." Savukārt uz jautājumu: "Vai nespokojas?" meitene atbild: "Pati tādām lietām neticu, tādēļ guļu mierīgi." Neskatoties uz to, ka muižas telpas viņus apmierina, jaunieši ar nepacietību gaida pārējās telpās uz jaunajām, labiekārtotajām internātā telpām.

Informē ugunsdzēsēji

Aizdegas dzīvojamā māja

5.septembra vakarpusē, iespējams, bojātas elektroinstalācijas dēļ Vīksnas pagastā aizdegās dzīvojamā māja. Izdega mājas bēniņi un jumts. Cietušo nav.

Balodis – ventilācijas lūkā

5.septembri glābēji saņema izsaukumu no Ezera ielas mājas Balvos, kur ventilācijas lūkā bija iesprūdis balodis. Tās pašas dienas vakarā glābēji devās novākt uz ceļa Tilža – Rugāji nokritušu koku.

Bieži aizdegas kombaini

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests informē, ka līdz 2. septembrim kopumā degušas jau 39 lauksaimniecības tehnikas vienības, tajā skaitā 15 kombaini. Savukārt 2014.gadā deguši 11 kombaini. Augusta beigās, septembra sākumā krasī palielinājās ugunsgrēku skaits, kas saistīts ar labības novākšanu. Kombaini dega arī 24. augustā Balvu novada Kubulu pagastā, bet 31. augustā kombains dega Gulbenes novada Stāmerienas pagastā.

Kā iespējamo ugunsgrēku izcelšanās iemeslu sepiņos no šiem gadījumiem ugunsdzēsēji glābēji min bojājumu elektrosistēmā, taču precīzus ugunsgrēku iemeslus noskaidro Valsts policija.

Ugunsdzēsēji lēš, ka ugunsgrēki izcelas dēļ vēlmes ietaupīt laiku un finanšu līdzekļus. Netiek ištenotas tehniskās apkopes, iekārtas tiršana no putekļiem un pelavām, kā arī, cenuoties iegūt vairāk graudu, tiek izvēlēts pārāk zems plāušanas augstums, un, rodoties kaut nelielai dzirksteļošanai, aizdegas labības lauks. Par ieguvumu šādā gadījumā nav ne mazākā runas, tādēļ ka viena tonna labības maksā apmēram 180 eiro, tomēr viens jauns kombains maksā ap 100 tūkstošus eiro un vairāk.

VUGD ugunsdrošības inspektorī iesaka lauksaimniekiem veikt iekārtas apkopes un servisu, sekot hidrauliskās sistēmas apkopei, uzraudzīt, vai nav notikusi eļļas noplūde, kā arī kontrollēt atgāzu izplūdes sistēmu, kam nepieciešama regulāra apkope, un arī pārbaudīt, vai dzirksteļu slāpētājs ir darba kārtībā. VUGD atgādina, ka uz kombainiem obligāti jābūt ugunsdzēsības aparātam. Ugunsdrošības inspektorī iesaka papildus drošībai uz kombaina izmantot arī putu ugunsdzēsības aparātu, kas efektīvi noslāpēs gruzdēšanu. Kā arī nepieciešams pārdomāt, vai uz kombaina izvietoto ugunsdzēsības aparātu skaits ir pietiekošs, jo ar vienu aparātu, kura tilpums ir seši litri, pietiks tikai nelielas savlaikus pamānitas aizdegšanās gadījumā. VUGD atgādina, ja ir izcelies ugunsgrēks, nekavējoties zvaniet uz tālruni 112!

Kaimiņos

Pārbauda uzņēmumu, kura šoferis izraisīja avāriju Gulbenes novadā

Pārbaudot uzņēmumu, kura darbinieks iesaistīts ceļu satiksmes negadījumā Gulbenes novadā, Valsts policijas Autopārvadājumu uzraudzības nodalā konstatējusi pārkāpumus. Izmeklēšana turpinās arī par traģiskā negadījuma apstākļiem.

Iepriekš jau ziņots, ka ceļu satiksmes negadījumā uz Gulbenes – Smiltenes šosejas divu automašīnu sadursmē gāja bojā trīs cilvēki. Sadursmi izraisījis kāds 1967.gadā dzimis kravas automašīnas vadītājs, kurš, izbraucot no mazāk svarīga ceļa, nepalaida pa galveno ceļu braucošo "Audi" markas automašīnu. Satiksmes negadījumā cieta "Audi" vadītāja un mašīnā esošs bērns, pārējie pasažieri – 1938.gadā dzimis sieviete un 2004. un 2008.gadā dzimusi bērni – notikuma vietā mira. Zināms, ka kravas automašīnas vadītājs braucis ar kāda Smiltenes uzņēmuma "MAZ" markas automašīnu, neskatoties uz to, ka šoferim kopš 2013.gada atņemtas tiesības vadīt transportlīdzekli līdz 2017.gadam.

Nemot vērā notikušo, Valsts policijas Autopārvadājumu uzraudzības nodalā sadarbībā ar Valsts darba inspekcijas darbiniekiem uzsāka firmas saimniecībās darbības pārbaudi, lai konstatētu, vai uzņēmums savā darbībā, organizējot un veicot pārvadājumus, ievēro normatīvo aktu prasības.

Pārbaudot iegūtos materiālus, policijas darbinieki kontroles ietvaros jau konstatējuši pārkāpumus, kas saistīti ar transportlīdzekļu vadītāju darba un atpūtas laika datu un dokumentu uzskaites un glābšanas noteikumiem, kā arī tahogrammu lietošanas noteikumiem, taču uzņēmuma kontrole vēl joprojām turpinās.

Par notikušo negadījumu uzsākts kriminālprocess, kurā policija skaidros kā šofera, tā arī uzņēmuma atbildību notikušajā. Savukārt šoferim pagājušajā piektīnā piemērots drošības līdzeklis – policijas uzraudzība.

Īsumā

Zemes īpašnieki atkal varēs saņemt kompensācijas

Zemes īpašnieki atkal varēs saņemt kompensācijas par īpaši aizsargājamo nemedījamo un migrējošo sugu dzīvnieku izdarītajiem postījumiem. To paredz Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas deputātu konceptuāli atbalstītie grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā.

Saskaņā ar spēkā esošo likumu šāda iespēja lauksimniekiem tika liegta no 2009. līdz 2014.gadam. Taču pērnā gada martā Satversmes tiesa atzina šādu normu par neatbilstošu, jo tā noteic pamattiesību nesamērīgu ierobežojumu.

Grozījumi arī paredz, ka zemes īpašnieki vai lietotāji kompensāciju turpmāk varēs saņemt, ja pirms tam būs veiktas nepieciešamās aizsardzības prasības. Tās minimālā līmenī būs jānosaka valdībai. Pie šādām prasībām pieskaitīs tādus pasākumus kā, piemēram, potenciāli apdraudošās teritorijas norobežošana ar žogiem, ganāmpulku apsargāšana vai putnu atbaidīšana.

Līdz ar izmaiņām paredzēts mainīt likuma normu par izbāžņu izgatavošanu, to attiecinot tikai uz īpaši aizsargājamu sugu dzīvniekiem. Grozījumos norādīts, ka šādu dzīvnieku izbāžņus drīkstēs izgatavot tikai no likumīgā ceļā iegūtiem medījamiem vai nemedījamiem dzīvniekiem vai likumīgā ceļā iegūtām zivim. Patlaban likums noteic, ka jebkurš beigts īpaši aizsargājamas sugas zīditājs vai putns ir valsts īpašums un tas jānodod Dabas muzejam.

Lai grozījumi stātos spēkā, tos vēl jāskata Saeimai. Tautsaimniecības komisija lūgs Saeimu grozījumus skatīt steidzamības kārtībā - divos lasījumos.

Izsludina konkursu skolu jaunatnei "Mūsu mazais pārgājiens 2015"

Zemkopības ministrija (ZM) izsludina konkursu Latvijas skolu jaunatnei "Mūsu mazais pārgājiens 2015". Konkurss notiek jau devīto reizi. Tājā aicināti piedalities visu Latvijas vispārizglītojošo un profesionālo izglītības iestāžu skolēni, kā arī interešu izglītības pulciņi un mazpulki.

Konkursa "Mūsu mazais pārgājiens 2015" mērķis ir iepazīt un izpētīt mežā ietekmi uz savu pagastu, novadu, pilsētu un Latviju. Moto: "Mežs – mūsu bagātība!"

Lai piedalitos konkursā, jāveic literatūras un informācijas avotu izpēte par koka mūsdienīgiem un daudzfunkcionāliem izmantošanas veidiem savā pagastā, novadā, pilsētā vai Latvijā un jāsagatavo radošs izpētes darbs – pārgājiene vai ekskursijas apraksts brīvā stāstījumā, esejas vai citā literārā formā par interesantiem novērojumiem un atklājumiem, papildinot aprakstu ar stāstnieku liecībām un vizuālo informāciju (zīmējumiem, kartēm, fotoattēliem u.c.).

Konkursa darbs jāiesniedz līdz š.g. 2. oktobra plkst. 15.00 Zemkopības ministrijas Meža departamentā vai jānosūta pa pastu: Zemkopības ministrijas Meža departamentam, ar norādi "Konkursam "MŪSU MAZĀIS PĀRGĀJIENS 2015"". Konkursa nolikums pieejams ZM mājaslapā.

Vairāk informācijas: ZM mājaslapas sadaļā "Mūsu mazais pārgājiens".

Der zināt

Ērču aktivitāte pakāpeniski pieaug

Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) speciālisti brīdina, ka šogad ērču aktivitātei pēc vasaras krituma atkal vērojama rudens pieauguma tendence, ir palielinājies arī siko un grūti pamanāmo ērču (nepieaugušo attīstības stadiju) blivums, un aicina sēnotājus, ogotājus un ikvienu, kurš uzturas brīvā dabā, būt piesardzīgiem.

SPKC dati liecina, ka līdz šī gada 1.septembrim kopumā reģistrēti 81 ērču encefalīta gadījumi (2014.gadā šai pašā laika periodā - 75), 282 Laimas slimības gadījumi (2014.gadā - 224), bet ar ērlihiozi reģistrēti 15 saslimšanas gadījumi (2014.gadā - 7).

SPKC informē, ka aptuveni 10% no Latvijas populācijas ir vakcinējušies pret ērču encefalītu. Iedzīvotāju vakcinācijas intensitāte pieauga 2000.gadu sākumā, un augstākie rādītāji bija novērojami 2007. – 2009.gadā. Pēdējos gados vakcinēšanās intensitāte samazinājās un pārsvarā iedzīvotāji revakcinējas, nevis uzsāk vakcināciju.

SPKC epidemiologi atgādina, ka vakcinācija nodrošina aizsardzību tikai

pret ērču encefalītu, tāpēc, lai neinficētos ar boreliozi jeb Laimas slimību un ērlihiozi, dodoties brīvā dabā (mežā, krūmājos, nekoptās plavās):

□ apgērbs jāpielāgo tā, lai ērce nevarētu zem tā pakļūt – bikšu gali jāieliek zekēs vai zābakos, aprocēm un apkaklei jābūt cieši pieguļošai, blūze vai kreks jāieliek biksēs. Ērces visbiežāk pieķeras garāmejošiem cilvēkiem potišu augstumā (garākā zālē arī augstāk), tādēļ, pat uz īsu brīdi iebrienot zālē, jānodrošinās, lai ērce nevarētu tikt zem apgērba;

□ sēnojot un ogojot ieteicams Valkāt gaišas drēbes, uz kurām ērces labi saskatāmas, lai pēc iespējas ātrāk tās varētu notraukt;

□ kā papildus lidzekli vēlams izmantot arī repellentus ērču un odu atbaidīšanai, tomēr tie nepasargās, ja apgērbs nebūs pareizi pielāgots.

Pārnācot mājās no sēnošanas, ogošanas vai pastaigas, rūpīgi jāpārbauda, vai uz drēbēm un ķermeņa nav ērces. Tāpat jāpārbauda bērni un mājdzīvnieki. Jāatceras, ka ērces mājās var atrast arī ar noplūktām puķēm un zariem.

Ja ērce tomēr piesūkusies, tā jānoņem pēc iespējas drizāk. Tās noņemšanu vislabāk uzticēt ārstniecības personai, tomēr gadījumos, kad tas nav iespējams, ieteicams rīkoties šādi:

□ pirms ērces izvilkšanas ar spiritu vai degvinu dezinficējet vietu, kur tā piesūkusies;

□ ar pinceti satveriet ērci pēc iespējas tuvāk snuķītim un, cenšoties nesaspēst, to izvelciet, lēni izceļot, ar vienmērīgu un rotējošu kustību;

□ var izmantot diega cilpu - to apsien ap ērces snuķīti pēc iespējas tuvāk ādai un, velkot aiz galīem, ērci izņem;

□ lai mazinātu inficēšanās risku ērces izņemšanas laikā, vēlams uzvilk gumijas cimdus, bet, ja to nav, dezinficējet rokas pirms un pēc manipulācijas.

SPKC atgādina, ka valsts apmaksāta bērnu vakcinācija pret ērču encefalītu notiek 27 Latvijas novados, kur pēdējo piecu gadu laikā konstatēta augstākā saslimstība ar ērču encefalītu. Lai uzzinātu vairāk par vakcīnu saņemšanas kārtību, apmeklējiet SPKC mājaslapas sadaļu: <http://www.spkc.gov.lv/vakcinacija>.

Rosina veikt izmaiņas CSDD pakalpojumu centrādī

Valsts sekretāru sanāksmē (VSS) izsludināti grozījumi normatīvajos aktos, kas paredz veikt vairākas izmaiņas VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD) pakalpojumu centrādī.

To paredz VSS izsludinātie grozījumi Ministru kabineta (MK) 2013.gada 24.septembra noteikumos Nr.1000 "Valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" publisko maksas pakalpojumu centrādīs".

Lai veicinātu Elektromobilitātes attīstības plānā 2014. - 2016.gadam noteikto - elektromobilitātes attīstību Latvijā - elektrotransportlīdzekļu lietotājus rosina atbrīvot no maksas par reģistrācijas pakalpojumiem pirmreizējā reģistrācijā.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likumu CSDD veic komercpārvadājumus veicošo transportlīdzekļu tehnisko kontroli uz ceļiem, par kuras veikšanu netiek iekasēta maksas par pakalpojumu, tomēr šāds atbrīvojums nebija paredzēts CSDD sniegt pakalpojumu izcenojumos. Noteikumu projektā noteikts, ka tehnisko kontroli uz ceļa veic bez maksas.

Tāpat noteikumu projekts paredz palielināt izcenojumu kugošanas līdzekļu reģistrācijai. To nosaka ieviestā stingrākās prasības attiecībā uz pašizgatavotu motorlaivu un kuteru reģistrācijas kārtību, nepieciešamība reģistrācijā pārbaudit CE markējumu, kas noteikts ar grozījumiem kugošanas līdzekļu reģistrācijas nosacījumos.

Savukārt, lai mazinātu administratīvo slogu komersantiem, kas nodarbojas ar transportlīdzekļu mazumtirdzniecību, ir paredzēts atteikties no tirdzniecības numura zīmju kartes izsniegšanas, to aizstājot ar tirdzniecības numura zīmju kartes noformēšanu Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā. Tāpat vairs nebūs paredzēta rēķinu-uzziņu veidlapu izsniegšana komersantiem, kuras plāno aizstāt atzīmes izdarīšana Transportlīdzekļu un to vadītāju reģistrā.

Noteikumu projekts paredz palielināt izcenojumu valsts reģistrācijas numura izvēlei. Šī CSDD pakalpojuma izmantošana ir katras klienta brīvprātīga, individuāla izvēle, lai iegūtu atšķirīgu vai personai nozīmīgu ciparu salikuma numura zīmi. Šobrīd ir novērojama liela klientu interese par šo pakalpojumu, kā arī novērojami centieni iegādāties jau izsniegtas numura zīmes.

Agregātu numuru salīdzināšanas pakalpojuma izcenojuma paaugstināšana nepieciešama, jo augušas vairākas CSDD sniegtie pakalpojumu izmaksas, kas saistītas ar šī pakalpojuma sniegšanu klientiem.

Tehniskās apskates izcenojuma paaugstināšana vieglajiem automobiļiem un kravas automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5t nepieciešama, jo palielinājies laiks tehniskās apskates veikšanai, nesmot vērā normatīvajā aktā par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati noteikto nepieciešamību kontrollēt automobiļu elektroniskās vadības un drošības sistēmas, kā arī veikt papildus pasākumus ceļu satiksmes drošības paaugstināšanai.

Jautājums par jauno autovadītāju apmācības un eksaminācijas sistēmas pilnveidošanu kā viens no pasākumiem satiksmes drošības stāvokļa uzlabošanai ir skatīts praktiski visās pēdējā laika Ceļu satiksmes drošības padomes sēdēs un cita starpā tika pieņemts lēmums par nepieciešamību pagarināt vadīšanas eksāmena ilgumu līdz 40 minūtēm. Taču vadīšanas eksāmena laika pagarināšana ir saistīta ar lielākām darbaspēka izmaksām un nepieciešamību iegādāties papildus eksāmenu transportlīdzekļus, tāpēc rosināts palielināt šī pakalpojuma izcenojumu.

Lai šīs un citas CSDD pakalpojumu centrāža izmaiņas stātos spēkā, par MK noteikumu projektu būs jālemj valdībai.

Veiksmes prognoze

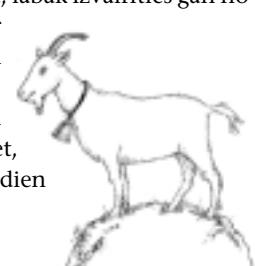
9.septembris. Trešdiena, kurā darbosies teiciens: mēle – mans ienaidnieks. Tādēļ šodien jānodarbojas ne ar citu pāraudzināšanu, bet gan ar sevis pašaudzināšanu. Arī no tiešiem kontaktiem ar darījumu partneriem vai priekšniecību labāk izvairīties. Vari pateikt ko lieku. Darījumus ieteicams kārtot pa telefonu vai internetu, piedomājot pie katrā vārda un teikuma.

10.septembris. Šodien ir tā diena, kad darbosies dažādi tautas ticējumi. Skrienot uz darbu, labāk izvairīties gan no melna kaķa, gan no sievas ar tukšiem spaiņiem. Citādi – sakarīga diena, kad sarunas ar priekšniecību vai citu iestāžu vadītājiem var izrādīties gan lietderīgas, gan izdevīgas. Ja kādam drīz beigsies pases vai vīzas derīguma termiņš, īstais laiks sakārtot šos dokumentus.

11.septembris. Vai starp Jūsu paziņām ir kāds Lauva vai Ūdensvirs? Tad nu esiet tik miļi un saudzējiet viņu nervus! Pārējiem šajā piektdienā ieteicama ātra un droša rīcība. Nefilozofējiet, kas būtu, ja būtu, bet dariet. Tomēr neceriet, ka citi pa galvu, pa kaklu skries Jums palīgā. Šodien var paļauties tikai uz sevi.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts	Dienas
T 9.09	Skaidrs +10 Nekogains, neviens liecus +15
C 10.09	Skaidrs +8 Apmācies +15
Pk 11.09	Mazmākais +8 Nekogains +16
S 12.09	Mazmākais +11 Apmācies +14

Dažādi

SIA MC "Austrumvidzeme"
14.septembrī plkst. 10.00 rīko
"ZEMSPIEDIENA KATLU
OPERATORU" KURSUS.
Mācības notiek Balvos, Brīvības
ielā 55.
Tālr. uzņēmām 29167198 vai
personīgi.

Dziednieks **ARTŪRS TILTINŠ**
ceturtdien, 10.septembrī no
plkst. 13.00 pieņems **BALVOS**,
Tautas ielā 14, **viesnīca "Balvi".**
*Diagnostika. Bioenerģētiska
dažādu slimību dziedināšana,
galvas, locītavu, muguras u.c. sāpju
novēršana.*
*Atkarību likvidēšana (alkoholisms,
smēķēšana, azarts pēles).*
*Negatīvās enerģētiskās iedarbības
neutralizācija (lāsts, skaudība, jaunā
acs, bezlaulības vairags).*
Iespējama palidzība pēc foto.
Pieteikties pa tālruni: **22460309.**

Pēc vasaras pārtraukuma
sestien, 12.septembrī,
darbu atsāks Balvu
Sporta skolas
PELDBASEINS
Dārza 2, Balvos.
Sezonas atklāšanas dienā -
10% atlade!

AKCIJA!
07.09.2015. - 21.09.2015. visiem
AUDUMIEM 10-30% atlade i.k.
"ZELTA DIEGI" rokdarbu bodītē
Balvos, Partizānu ielā 14, 2. stāvā
(P., O., T., C., P. - 9.00-15.00).

Ārste NATĀLIJA ZONDAKA
atvainojumā no 14. līdz
30.septembrim. Nepieciešamības
gadījumā aizvietos ārste Rasma
Viķele.

IENĀC! Jauns preču pievedums.
Veikals "LatBat", Tautas 1.

IZPĀRDOŠANA!
Mazlietotiem apģērbiem - 50%,
Partizānu 14.

Meklējam drosmīgu ģimeni vai
cīlveku, lai dzīvotu baznīcas
īpašumā Tilžā. Vairāk informācijas:
26459027, mācītājs Nikolajs.

Piegādā smilts, granti, šķembas.
Ekskavatora pakalpojumi.
Tālr. 29208179.

Maina malku pret veciem
motocikliem, rezerves daļām,
dokumentiem. Tālr. 26425960.

Piedāvā apartu zemi sēšanai.
Tālr. 27087581.

Izirē dzīvokli Balvos.
Tālr. 28662402.

Mazdārziņu aršana.
Tālr. 26512307.

Krauj un izkliedē kūtsmēslus.
Tālr. 26409862.

Vajadzīgs īpašuma pieskatītājs ar
celtnieka iemājām (netālu no
Balviem). Tālr. 28782900.

Dāvina

Dāvina kucīti. Atrodas Vecumnieku
novadā. Tālr. 22487662.

Atdodam labās rokās 2 mazus
kucēnus (puikas).
Tālr. 29132779.

Atrasts

Cela posmā Tilža - Baltinava atrasta
numura zīme GD 2039, interesēties
pa tālruni 26359091.

Aiz Balvu KAC atrasta LINDAS
PORIETES karte.
Interesēties redakcijā.

Apsveikums

*Vien abi kopā Jūs esat debesīs,
Vien abi kopā Jūs esat strauts,
Kam kristāla lāses no pazemes dzīlumiem
Līdz jūrai vien divatā aizšūpot jauts.*

Sveicam **Vinetu** un **Aināru** kāzu jubilejā!

20 "Rūgts"!

Broņa un krustmātes ģimene

Pārdod

PĀRDOD apdares un grīdas
dēļus.

IZGATAVO koka pakešu logus,
parastos koka logus, koka
durvis u.c. galdnieceibas
izstrādājumus.
Tālr. 29394201.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos,
2. stāvs. Tālr. 25911020.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 26455136.

Pārdod T-40, var pa daļām.
Tālr. 26445362.

Pārdod kvalitatīvus pārtikas
kartupeļus 'Vineta', 0,20 EUR/kg.
Iespējama piegāde. Tālr. 28658259.

Pārdod benzīna zāles plāvēju,
motobloku, datora monitorus.
Tālr. 25634025.

Pārdod sausu, skaldītu malku.
Piegāde. Tālr. 26425960.

Pārdod zirgu mēslus ar piegādi.
Tālr. 28759616.

Pārdod Peugeot 307, 2003.g.,
benzīns-gāze, 1,6. Tālr. 26155428.

Pārdod Peugeot 206, 2003.g., jauna
TA, ekonomisks. Tālr. 26498688.

Pārdod skapi, gultu.
Tālr. 29763287.

19.09.2015.
VIJAKAS NŪVODA UPĪTES TAUTAS NOMĀ, PULKSTEN 19:00
MEILYS AIĻU I DZĪSMU FESTIVĀLS

**UPTIES
BĒLDUORZS**
VĀCUOKŠ LATĪGAĻU FESTIVĀLS PĀSAULE

Plānoti:

dzidūši muokslenīki:

Duets Inga i Normunds Folkloras kūpa "Upīte",
Dainis Adījāns Zemniņš Piparmētras kapela "Egle"
P.S. Sala Jezups i muosys (Bez PVN projekts) Dabas Durovys
Trykmīns Unknown Artist Weird Wednesdays Šudīn Scūs
Gondreiž 10nikā Napruots
Īpaši gosti: "Inokentījs Mārpls"

ailenīki:

Mārīte Bikovska Mārīte Slišāne Ilze Sperga Ligita Žukovska
Līga Rundāne Dagnja Bramane Ineta Atpile-Jugane
Karonhīsake Liglja Purinaša Jana Skrīvja Čevere

ATBOLSTA VIJAKAS NŪVODA DĪSME, SIA "ADOLFI", 25 "KOPIN", 25 "LAUDĀ"
INFORMĀCIJĀ VIJAKAUS VĒDUŠĀS LAIKĀLES VĒTEĀ, AVĒZ, PI MĀRSĀM LĀGDOLĀ, DRĀGUĒM, DI
IEJA NU 18:40 - 19:00 EUR 3,00, VĀLUOK EUR 4,00

ANTOIS LIETĀNS DIBĒNS

Jaunākais un aktuālākais novadu dzīvē

**Atceries! Pagājuši jau deviņi
abonēšanas mēneši!**

Pārliecinies, vai abonēji
oktobrim, novembrim, decembrim!?

Redakcijā var abonēt darbdienās no plkst. 8.00 līdz 17.00

Atvadu vārdi

Tā gaisma, ko izstaro svece,
Tās gaišums, kas liešmiņā plīvo,
Tas izplēn un pazūd, un gaist,
Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd - tas paliek un mirdz.

Sērojam par mūsu Augustovas baznīcas ilggadējās čaklās saimnieces **ANNAS LEONES** pēkšņo aiziešanu mūžibā. Izsakām vispatiesāko līdzjūtību dēlu **Andra, Jāņa un Valda ģimenēm**. Esiet stipri, lai mātes mīlestība Jums vēl ilgi staro.

Mēs klusējot noliecam galvas Annas Leones priekšā un sakām vislielāko paldies viņai par sevis ziedošanu Kunga godam, paldies par čaklajām rokām, raitajiem soljiem, sirdsīltumu un sirdsgudrību, ko no viņas saņēmām. Lai gaišie debess gari aizved viņu tai valstībā, kur visiem labi klājas... Lai mūžīgā gaisma atspīd viņai mūžam. Āmen.

Atvadu dievkalpojums no Annas Leones Augustovas baznīcā
11.septembrī plkst. 14.00, pēc tam izvadišana uz Vārnienes kapu kalniņu.

Augustovas draudze un pr. O.Misjūns

Līdzjūtības

Vai tie mākoņi piekusuši,
Vai tu aiz mākoņiem, māt,
Varbūt dievkoka tumšzaļā zarā
Vēl ar tevi var parunāt...

(S.Kaldupe)

Izsakām visdzīļako līdzjūtību **Birutai Saulītei un tuviniekiem**, aizvadot mūžibā **MĀMINU, VECMĀMINU, VECVMĀMINU**.

Mēlņu ģimene kaimiņos

Daudz darbiņi padarīti,

Daudz soliši iztečēti.

Lai nu miļi Zemesmāte

Pārkāj savu seģenīti.

(Latv.t.dz.)

Izsakām visdzīļako līdzjūtību **Arnitai un visai Grigānu ģimenei, VECMĀMINU, MĀMINU zemes klepi guldot.**

Kristine un Aivars

Nesauciet mani par aizgājušu,
Tikai vienu cilvēka mūžu es nebūšu

pie jums.

Kad vēji apsēdīsies atpūsties
pagalma kokos,
Es no mājokļiem saviem nāku pie

jums.

Skumju un atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtība draudzes vecākajai **Guntai un Andrim Grigāniem ar ģimeni**, izvadot mūžibas celā **VIRAMĀTI, MĀTI, VECMĀMINU**.

Patiesā līdzjūtība - Augustovas Romas katoļu draudze un prāvests Olģerts Misjūns

Ar bērniem, mazbērniem un
padarītiem darbiem
Tu paliec šaisaulē un mūžibā.

(E.Vēveris)

Izsakām līdzjūtību **Lazovsku, Saulišu, Grigānu, Čoiču, Drandas ģimenēm, MĀMINU, VECMĀMINU un VECVMĀMINU** pavadot mūžibas celā. Vaičuļu un Maslovsku ģimene

Jūs miļā māmuļiņa,
Mūža miegā aizmugusi.
Netraucēs vairs salnas riti,
Ne ziemeļa aukstie vēji.

Visdzīļākā līdzjūtība **Birutin, Tev un Taviem miļajiem, visiem tuviniekiem**, pavadot **MĀMINU, VECMĀMINU, VECVMĀMINU** mūžibas celā.

Rita

Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltīdama,
Nolikst klusi sirmā galva,
Saules ceļu aizejot.

Lai mūsu kļusa un patiesa līdzjūtība **Andra Grigāna ģimenei un tuviniekiem**, milo **MĀMINU** kapu kalniņā pavadot.

Garozi ģimene

Paliks tavs darbigais gājums,
Tik augligu mūžu neizdzēš riets.
Caur kokiem un bērniem būs turpinājums

Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.
(M.Bendrupe)

Esam kopā ar **Tevi, Andri, un Taviem miļajiem**, pavadot **MĀMINU** mūžibas celā.

Biruta, Jāzeps

Aiz tevis dzīviba un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāsns zieds.

(J.Silazars)

Izsakām līdzjūtību **Guntai Grigānei, VIRAMĀTI** mūžibas celā pavadot.

Vokālie ansambļi "Tonis" un "Pustonis", vadītāja

... skumjas starp rudens dzeltenām lapām uz pēdējām asterēm krīt.

Skumjs ir atvadu lietus pat tad,
Kad saule spīd.

(H.Skuja)

Lai dēlam **Andrim ar ģimeni** mēlnās zaudējuma sāpes ātrāk pārtop gaišās atmiņās, jo **MATES** mīlestība silda arī pēc viņas aiziešanas.

Taboru ģimene

Klusiem soļiem, miljīem vārdiem,
Savu mūžu vadījusi.
Daudz darbiņu mācījusi,
Padomīnu atstājusi.

(Latv.t.dz.)

Kad pa saules pielieto ceļu mūžibā jāpavada **MĀMINA**, izsakām visdzīļāko līdzjūtību **dēliem Andrim, Jānim un Valdim ar ģimenēm**. Biedriba "Lazdukalna mednieki"

Tā aiziet mūsu miļe,
Aiziet ar ikdienas rūpēm,
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaisma.

(Ā.Elkste)

Kad krāšnajos rudens ziedos listu tuvinieku atvadu asaras, izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Valdim Leonam**, pavadot milo **MĀMINU** mūžibas celā.

A.Pastars, Cīruļi

Tev, māmiņ, domās stāstišu ilgi vēl,
Kā dārzā ziedi zied, kā pilādzis kvēl,
Kā dzērvēs aizlido ar dziesmu,

skumju,

Kā dienas aizrit man bez tevis, māt.
Klusa un patiesa līdzjūtība **Jānim Leonam ar ģimeni**, milo māmiņu, vecmāmiņu **ANNU LEONI** zemes klepi guldot.

Kaimiņi: Auseklis, Genovefa, Antra, Ilmārs, Maruta, Ēvalds

Šalkšu kā vējš tajā birztalā,
Skanēšu putnu dziesmās,
Atmiņas mirdzēs kā pavediens
Diestoša vakara liesmā.

(M.Jansone)

Mūsu patiesa līdzjūtība **Andrim Bērziņam, TĒTI** mūžibas celos pavadot.

Andris, Guna Tūmiņi

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne
Debesu plašumos mit.

Ne zināt mums stundu, ne briði,

Kad diestoša lejup tā krīt.

Skumju un atvadu brīdi izsakām klusus un patiesus līdzjūtību **Valijai Zelčai un tuviniekiem, VĪRU, TĒVU, VECTĒTINU** mūžibas celā pavadot.

SIA "Litiņa" kolektīvs

Cilvēka mūžs ir tik līdzīgs koklei - Pārtrūkst stīgas un viss paliek

kluss..

(Ā.Elkste)

Izsakām dziļu līdzjūtību **Kristīnei un pārējiem piederīgajiem**, pavadot **OMI** mūžibas celā.

Ilveta ar meitenēm

Pērk

Z.S "Strautiņi"
mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
kazas, zirgus.
Labas cenas! Samaksa tūlitēja.
Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlitēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "Sendija"
iepērk lapu, skujkoku taru, malku,
papīrmalku, cirsmas.
Zarus šķeldošanai.
Tālr. 29495199, 29183884.

Pērk cirsmas un mežu
ar zemi ipašumā,
iespējams avans.
Tālr. 26346291.

SIA RENEM
lepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, zirgus.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. 65329997, 29485520,
26393921

Pērk visa veida mežus, zemi.
Tālr. 29764751.

Pērk mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk jaunaudzes un mežus.
Tālr. 26630249.

Pērk aipiņus.
Tālr. 26452844.

Pērk traktoru T-25, T-40,
MTZ-52/80/82 un traktora piekabi.
Tālr. 26224311.

Pērk motorzāgi Husqvarna-254 līdz
EUR 95. Tālr. 29847201.

Pērk 3-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 26340677.

Piedāvā darbu

Uzņēmums Balvos alcina darbā
ŠOFERI ar E kategoriju (95.k.);
OPERATORU uz meža
izvedējtraktora. Tālr. 29226863.

SIA "Sapards" meklē
PROFESIONĀLU
AUTOKRĀSOTĀJU pastāvīgam
darbam. Tālr. 27460406.

Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltīdama,
Nolikst klusi sirmā galva,
Saules ceļu aizejot.

Lai mūsu kļusa un patiesa līdzjūtība **Andra Grigāna ģimenei un tuviniekiem**, milo **MĀMINU** kapu kalniņā pavadot.

Garozi ģimene

Paliks tavs darbigais gājums,
Tik augligu mūžu neizdzēš riets.
Caur kokiem un bērniem būs turpinājums

Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.
(M.Bendrupe)

Esam kopā ar **Tevi, Andri, un Taviem miļajiem**, pavadot **MĀMINU** mūžibas celā.

Biruta, Jāzeps

Zušu ģimene

Izsaku visdzīļāko līdzjūtību **Andra Leona ģimenei, MĀTI, VIRAMĀTI, VECMĀMINU** negaidīti zaudējot.

Anastasija

Man šovakar ir tik smagi,
It kā būtu satumsis ceļš.
Ar dzeltenām lapām klāts,
Ar lietus asarām pārpludināts.

(Ā.Elkste)

Skumju brīdi lai mūsu mierinājuma vārdi un kluss atbalsts **Santai un Dairim**, vecmāmiņu **ANNU LEONI** smilšu kalniņā pavadot.

Draugi

Paziņojums

SIA "Rēzeknes veselības aprūpes centrs" (poliklinika) 18.Novembra ielā 41, Rēzeknē, sertificēta zobu protezēšanas nodaļa IZGATAVO izņemamās un neizņemamās zobu protēzes, kā arī protēzes no elastīgās plastmasas. Izgatavošanas laiks minimāls, zemākās cenas Latgales reģionā. Tālrinis uzziņām - 64622473.

OOO "Rēzeknes veselības aprūpes centrs" (poliklinika) ul. 18. Nоября 41, Резекне, сертифицированное зубопротезное отделение ИЗГОТАВЛЯЕТ съемные и несъемные зубные протезы, также изготавливает протезы из эластичной пласти массы. Самые низкие цены в Латгальском регионе, срок изготовления мини-мальныи.